

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 56 (12712)

WTOREK, 19 września 1995 r.

cena 60 ct

NA ZDJĘCIU: podczas podpisanie umowy o współpracy transgranicznej.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Rozmowy litewsko-polskie

W sobotę, o godz. 11 w gmachu rządu rozpoczęły się rozmowy delegacji rządowych Litwy i Polski, szefów komisji ELTA rzeczniczek rządu. Delegacji polskiej przewodniczył premier Rzeczypospolitej Józef Oleksy, przebywający na Litwie z oficjalną wizytą.

Zajęty negocjacje premier Aleksis Silevičius zaznaczył, że już podczas pierwszej rozmowy na pograniczu litewsko-polskim stało się jasne, że oba państwa nie mają zasadniczych różnic w jakichkolwiek kwestiach. Tym razem negocjacje będą dotyczyły w całości kwestii współpracy gospodarczej, jakiej współpracy strategicznej, jakiej koordynowania stosunków obu krajów w organizacjach europejskich.

Józef Oleksy mówił, że dotychczas obydwa państwa zajmowały się uregulowaniem stosunków dwustronnych i dopiero teraz zainicjowały sprzyjające warunki do europejskiego dialogu nowego typu. W latach 1991-1993 obydwie państwa podpisały blisko pół setki umów i porozumień na różnych szczeblach.

Premier Polski przypomniał też

swój pierwszy pobyt na Litwie jeszcze w charakterze marszałka Sejmu Polskiego. J. Oleksy podkreślił, że sprawa ma zwolnienie, podobnie jak i A. Silevičiusowi, ogłoszenie początku negocjacji w sprawie podpisania układu o wolnym handlu.

Szef delegacji polskiej uważa, że droga Litwy do CEFTA (układ o wolnym handlu Europy Środkowej) nie potrwa długo. Po konferencji w Brnie na początku tego miesiąca J. Oleksy uważa, że Litwa mogłaby wstąpić do CEFTA już podczas konferencji przywódców rządów krajów organizacji już w roku przyszłym. Naturalnie, że w sprawie tej Litwa powinna prowadzić rozmowy również z innymi państwami CEFTA, jednakże stosunki litewsko-polskie powinny być pozytywnym przykładem.

Józef Oleksy zwrócił, aby między państwowe stosunki litewsko-polskie nie ograniczały się jedynie do przyjacielskich spotkań szefów rządów lub kierowników resortów. Powinny one objąć każdy samorząd, mogłoby obcować ze sobą koledy w tych samych zawodach, uczniowie, wszyscy

mieszkańcy. I powinno to odbywać się bez specjalnych protokołów. A wchodzący obecnie w skład polskiej delegacji minister edukacji narodowej pragnie przyspieszyć zawarcie umowy o wymianie uczniów. Powinna rozszerzać się również wymiana w dziedzinie kultury.

Polska jest bardzo zainteresowana dalszym rozwianiem handlu między państwowego. Chociaż ostatnio wzrósł on o 40 proc., jednakże nie jest to ostateczna granica. Może się zwiększyć handel przygraniczny, powinny przycisnąć się do tej sprawy również Targi Suwalskie, które mają się odbyć niebawem.

Wyrażono zadowolenie ze współpracy resortów wojskowych, obydwie państwa bowiem dążą do utrzymania bezpieczeństwa międzynarodowego i członkostwa w NATO.

Do współpracy gospodarczej przyczyni się również litewski projekt przedłużenia linii kolejowej o standardzie europejskim od granicy polskiej do Kowna. Współpraca w dziedzinie transportu ma rozległe horyzonty, zaznaczył szef rządu polskiego. J. Oleksy zaproponował, aby jako osobną kwestię omówić walkę z

(Dokończenie na str. 2)

Sentencja dnia

Kłopoty nie wynikają z ludzkiej niewiedzy. Wynikają z ludzkiej wiedzy.

M. TWAIN

Znad Wilti

Radio 73.34 / 103.8 FM

16.30 -

"Astrologia dla każdego"
(wtorek, czwartek)

Spotkanie Józefa Oleksego z prezydentem Litwy Algirdasem Brazauskasem

16 września premier Rzeczypospolitej Józef Oleksy spotkał się z prezydentem Republiki Litewskiej Algirdasem Brazauskasem, poinformowała agencja ELTA rzeczniczka prasowa prezydenta Lidija Šabajevaitė. W czasie rozmowy omówiono rozwój więzi między Litwą i Polską oraz kontaktów Litwy z innymi krajami ościennymi, perspektywy wstąpienia do CEFTA.

Prezydent A. Brazauskas zaznaczył, że całkowicie zmienia się struktura handlu Litwy: obrót towarowy z Rosją wynosi około 25 proc., z Niemcami — blisko 20 proc. Podkreślił on, że stopniowo coraz bardziej uniezależniamy się od Rosji również w dziedzinie energetyki. W Wenezueli kupuje się omulson, buduje się terminal naftowy w Kłajpedzie, który umożliwi przyjmowanie również produktów naftowych.

Mówiono także o stosunkach z krajami WNP. Zaznaczono, że Ukraina, Moldova, Kazachstan, Uzbekistan stopniowo stają się państwami samodzielnymi, posiadającymi własne pieniądze, tworzącymi programy umacniania gospodarki.

Prezydent Republiki Litewskiej powiedział, że nasze stosunki z Rosją są normalne. Obecnie w Rosji odbywa się rywalizacja w ramach demokratycznej kampanii wyborczej i to nasuwa sporo problemów.

Poruszano również problemy mieszkających na Litwie Polaków i mieszkających w Polsce Litwinów. Skonstatowano, że w tej dziedzinie ma większych problemów, należałoby tylko porozumieć się co do mniej zasadniczych spraw, np. pisowni nazwisk.

Przewodniczący Sejmu Litwy przyjął polskiego premiera

16 września przewodniczący Sejmu Česlovas Juršėnas przyjął przebywającego na Litwie z oficjalną wizytą premiera Polski Józefa Oleksego. Podczas rozmowy polski premier zaznaczył, że dobre stosunki między Polską i Litwą są cenione w państwach zarówno Europy Środkowej, jak też całego starego kontynentu.

Česlovas Juršėnas podkreślił, że konstruktywną rolę w realizowaniu litewsko-polskiego Traktatu między państwowego odgrywają również parlamentarzyści obu państw. W najbliższym czasie planuje się

trójstronne spotkanie parlamentarzystów Litwy, Polski i Rosji w kwestiach współpracy transgranicznej. Zaznaczono, że na spotkanie pozytywnie wpłynęło podpisanie podczas wizyty polskiego premiera umowy o współpracy transgranicznej.

W czasie rozmowy dokonano wymiany poglądów na sytuację polityczną w obu krajach przed zbliżającymi się wyborami prezydenta Polski i Sejmu Litwy. Česlovas Juršėnas poinformował gościa o planach pracy rozpoczętej na jesiennej sesji Sejmu.

(ELTA)

POLEXPOR T KOWNO '95 Polsko-litewska współpraca gospodarcza

21-24 września br. w Kownie odbędą się II Międzynarodowe Targi Kownińskie "POLEXPOR T KOWNO '95". Ich organizatorem jest Polsko-Litewska Izba Gospodarcza (PLIG) z siedzibą w Suwałkach. PLIG powstała przed trzema laty z inicjatywy, która poparła najbardziej renomowane polskie firmy oraz wojewoda suwalski i mniejszość litewska w Puńsku. Inicjatywa ta miała na celu ułatwienie różnym spółkom polskim nawiązanie kontaktów gospodarczych na terenie Polski, Litwy, Rosji, Łotwy, Estonii, Ukrainy i innej. Wynikiem jest powstanie partnerów gospodarczych.

Siedziba Polsko-Litewskiej Izby Gospodarczej mieści się w Suwałkach, w województwie granicznym z terenem państwowym: Rosją, Litwą i Białorusią. Filia tej Izby znajduje się w Mariampolu, zaś w Wilnie wkrótce zostanie otwarte przedstawicielstwo PLIG. Przez ostatnie lata Izba prowadziła energiczną działalność poprzez organizowanie wielu międzynarodowych targów, spotkania konsultingowe dla biznesmenów, inwestowała pieniądze w reklamę — wydawnictwo katalogów targowych, poradników, informatorów i innych materiałów. Należy odnotować, że spotkania i targi odbywały się nie tylko na terenie województwa suwalskiego, ale również na

terenie Litwy, Rosji (Kaliningrad) i Białorusi. We wszystkich tych targach wzięło aktywny udział wiele firm polskich, litewskich i innych. Dlatego można powiedzieć, że Polsko-Litewska Izba Gospodarcza stała się centrum promocyjnym, pozwalającym firmom na zaprezentowanie swych wyrobów oraz odnalezienie partnerów gospodarczych. Izba również udostępnia dane o firmach, podaje ustawy dotyczące cel i aktów prawnych

(Dokończenie na str. 3)

Kowno 21-24 września 1995 r.
Hala Akademii Wychowania Fizycznego
ul. Aušros 42

II Międzynarodowe Targi kownińskie — Kowno '95

Największa Polska Prezentacja Gospodarcza na Litwie

Targi wielobranżowe — wystawiane będą m.in. artykuły spożywcze, tekstylne, odzieżowe, meblowe, budowlane, elektryczne, chemiczne, maszyny i technologia.

Uczestniczą ponad 100 firm polskich. Targom towarzyszyć będą spotkania branżowe biznesmenów.

ORGANIZATOR:
Polsko-Litewska Izba Gospodarcza

Patronat:
Ministerstwo Współpracy Gospodarczej z Zagranicą RP,
Ministerstwo Przemysłu i Handlu RL

(Zam. 1231)

Kalejdoskop wiadomości

Prezydent Litwy udał się do Rumunii i Turcji

W poniedziałek prezydent Algirdas Brazauskas udał się z oficjalną wizytą do Rumunii i Turcji.

O wywieszeniu flagi państwowej Litwy

Dla uczczenia Dnia Ludobójstwa Żydów 23 września rząd Republiki Litewskiej postanowił wywiesić w ustalonym trybie flagę państwową Litwy ze znakiem żalobny.

Nowy sezon Filharmonii Narodowej: 1000 koncertów w całej Litwie

Nowy sezon koncertowy inauguruje Litewska Filharmonia Narodowa. Po cztery sezony koncertowego zbiera się z niecodzienną okazją — 120 rocznicą urodzin M. K. Čiurlionisa. 22 września, w dniu urodzin kompozytora, filharmonia zaprosi na uroczyste otwarcie międzynarodowego konkursu pianistów i organistów im. M. K. Čiurlionisa. Kwartet im. Čiurlionisa uda się na obchody jubileuszowe w Warszawie.

20 września w Wilnie wystąpi cieszący się światowym rozgłosem zespół — Wiedeńska Orkiestra Kameralna. 21 września w filharmonii dał recital wibrynt amerykański pianista Daniel Pollack. W piątek, 22 września w Pałacu Pracowników Sztuki utwory L. van Beethovena i B. Bartoka zagra symfonia niemiecki zespół kameralny — kwartet Aury.

W tym sezonie Filharmonia Narodowa planuje zorganizowanie w całej Litwie około tysiąca koncertów.

Organizatorzy zwracają uwagę, że w soboty i niedziele koncerty muzyki klasycznej w sali filharmonii będą rozpoczynają się wcześniej — o godz. 18.

Zarząd miasta Wilna postanowił...

... że przy ul. Pilies 9 powstanie centrum zdrowia i diagnostyki, w którym będzie udzielana bezpłatna pomoc medyczna więźniom politycznym i zesłańcom, osobom, które uciekały w wyniku agresji, odkonanej 13 stycznia 1991 r. Członkowie zarządu miasta Wilna zezwolili G. Strokonavičiusowi układowo do centrum w częściowo zrekonstruowanych i wyremontowanych pomieszczeniach domu o powierzchni 392,56 m².

Na posiedzeniu zaprobowano również próbe domu handlowego spółki akcyjnej "Nota Bene" o wydzierżawienie na 99 lat działki grunтовой o powierzchni 1120 m². Teatrowi Małemu postanowiono przekazać pomieszczenie kiosku prasowego w domu przy al. Giedymina 24. Zamierza się tu urządzać kasy biletowe teatrów i sal koncertowych miasta.

A. Taurantas podpisał Konwencję europejską przeciwko torturom i innym okrucieństwom

Ambasador Republiki Litewskiej przy Radzie Europy A. Taurantas podpisał Konwencję Europejską przeciwko torturom i innym okrucieństwom, antyhumanitarnemu lub upokarzającym postępowaniu i karom oraz pierwszy i drugi protokoły tej konwencji.

Kontynuując się dochodzenie w sprawie nielegalnego budownictwa w Połdże

Kontrolerzy Sejmu Republiki Litewskiej Algirdas Jankauskas i Stasys Štubys kontynuują dochodzenie w sprawie działalności samorządu oraz innych osób urzędowych miasta Połgi, związanej z budownictwem prowadzonym w pasie nadmorskim Połgi.

Wychodzą litewscy — Uniwersytetowi Kłajpedzkemu

Mieszkaniec Stanów Zjednoczonych Ameryki doktor K. Pemka powiadomił rektora Uniwersytetu Kłajpedzkiego, prof. S. Vaitekūnasa, że wysłał książki, czasopisma, gazety i inne materiały, związane z historią, geografią, literaturą, polityką, współczesną Litwą. Jest to już drugi dar lekarza amerykańskiego dla tej uczelni.

Najmłodzy na Litwie Uniwersytet Kłajpedzki interesuje również innych wychodźców litewskich. Ostatnio otrzymał on od studentki z USA A. Keszysa zbiór fotografii o duym formacie. Kanadyjska Fundacja Małej Litwy co roku przyznaje premie i stypendia dla wykładowców oraz studentów uniwersytetu.

Na Litwie — komitet Międzynarodowej Chrześcijańskiej Organizacji Praw Człowieka

W Wilnie powstał Litewski Komitet Doradczy Międzynarodowej Chrześcijańskiej Organizacji Praw Człowieka (Christian Solidarity International).

Zasadniczym celem tej organizacji jest pomaganie żyjącym w niezdorczy niepełnosprawnym dzieciom.

Spektaki z okazji żydowskiego Nowego Roku

Wieczorem 24 września rozpoczyna się powitanie żydowskiego — 5756 Nowego Roku.

Z okazji nadchodzącego święta Wileński Ludowy Teatr Żydowski zaprezentował publiczności kowieńskiej "Mirele Efron", do którego obejrzenia Wspólnota Żydowska w Kownie zaprosiła nie tylko jej członków, ale też swoich przyjaceli — zbawców Żydów oraz społeczność miasta.

USA zmieniają banknoty dolarowe

Członek rząd przewodniczący Federalnego Systemu Rezerwy USA Edward U. Kelly na posiedzeniu dyrektorów banków centralnych kontynentu amerykańskiego, które odbyło się w Urugwaju, poinformował, że nastąpi zmiana wyglądu dolarów USA. Celem tej zmiany jest ochrona dolara przed fałszowaniem.

Dyrektor departamentu kasowego Banku Litewskiego R. Spruntalis wyjaśnił, że do podjęcia tego kroku zachećła rząd USA propozycja Ministerstwa Finansów. Postanowiono, że nadal będą ważne banknoty emitowane do roku 1996, natomiast nie zostanie ustalony termin, do którego należałoby wymienić pieniądze.

Estonia otrzymała działkę na budowę ambasady w Wilnie

Ambasada Estonii w Wilnie, która dotychczas znajdowałaś pomieszczenia w prywatnym domu, nieważnym przystąpi do budowy własnego gmachu — otrzymała działkę w stolicy Litwy.

W myśl zawartej umowy o dzierżawie, Estonia będzie mogła korzystać bezpłatnie przez 99 lat z działki na gmach przedstawicielstwa dyplomatycznego. Działka jest usytuowana na Zwierzycu w zbiegu ulic Karaimų i Mickiewiczų.

Ostatnio Litwa na takich samych warunkach otrzymała budynek dla ambasady w Tallinie.

Odwołuje się czas letni

Centrum Informacji rządu podaje, że od 24 września 1995 r. na terytorium Republiki Litewskiej odwołuje się czas letni, tj. 24 września o godzinie 13 należy zwolnowić zegara cofnąć o 1 godzinę.

Na podstawie doniesień agencji BNS, ELTA, radia, prasy i inf. własnych przygotował Jerzy SURWID.

Rozmowy litewsko-polskie

(Dokończenie ze str. 1)

prześcieżnością, koordynowanie działań odpowiednich resortów obu państw.

Adolfas Štežuvičius poinformował gości o stanach i sukcesach Litwy w integrowaniu się z organizacjami europejskimi. Podziękował on Rzeczpospolitej Polsce za szczególne przyjacielskie poparcie dla wstąpienia Litwy do CEFTA. Premier litewski uważa, że istnieją wszelkie możliwości, aby jeszcze w tym roku podpisać litewsko-polski układ o wolnym handlu. Odpowiednie projekty takich umów przesłano również do innych krajów CEFTA, natomiast sukces rozmów z Polską może zachęcić do tego również inne państwa Europy Środkowej.

Premier A. Štežuvičius jest przeświadczony, że koordynowanie działań Litwy i Polski jest nieodzowne również w innych sferach, mianowicie w dziedzinach współpracy politycznej oraz wojskowej.

Podczas negocjacji gość zabrał minister edukacji narodowej Rzeczypospolitej Polskiej Ryszard Czarny. Wzwał on braj kraje do uznania dyplomów i innych dokumentów o wyższych studiach każdego państwa. Obecnie zaś rozważa się możliwość podpisania umowy o wymianie grup

mlodzieżowych. Polska podpisała już takie dokumenty z Izraelem, Ukrainą, Niemcami. Gość zabrał też minister oświaty i nauki Władisław Domarkas. Zaznaczył, że Litwa szczerze popiera rozwijające się więzi naukowe, kulturalne i młodzieżowe.

Zastępca sekretarza stanu MSZ Polski Robert Mroziewicz uważa, że należy porozumieć się również w sprawie takich nieznacznych, jednakże naprawdę ważnych dla zwyczajnych ludzi kwestii, jak np. pisowni nazwisk.

Podczas negocjacji gość zabrał też przewodniczący Głównego Urzędu Cel Polski Mieczysław Nogaj, dyrektor Departamentu Cel Litwy Vitalijus Gerzonas. Współpraca urzędów celnych, ujednolicenie dokumentów celnych przyczyni się również do przystąpienia Litwy do strefy CEFTA. Podpisanie układu o wolnym handlu ułatwione również działalność licznych litewsko-polskich przedsiębiorstw o mieszanej kapitale. Tylko na Litwie działa ich blisko 600. Polska również teraz jest aktywnym inwestorem kapitału na Litwie.

Członkowie delegacji polskiej wyszczególnili kilka nazw polskich firm (np. "Budimex"), które planują zainwestować na wielką skalę działalność na Litwie. Wyrażono myśl, aby ujednolici

również cła.

Premier A. Štežuvičius zwrócił uwagę, że o problemach stosunków litewsko-polskich zdecydowały również dokumenty, jakie podpisał Litwa i Unia Europejska oraz wewnętrzne decyzje w zakresie liberalizacji gospodarki. A między innymi również decyzje polityki politycznej Litwy w sprawie zezwolenia na sprzedaż cudzoziemcom ziemi do celów produkcyjnych.

Adolfas Štežuvičius mówi również o problemach polskich mniejszości narodowej na Litwie. Rząd litewski jest wdzięczny za nimi za poznanie. Mniejszości narodowości polskiej mają wszystkie możliwości rozwijania się w zakresie kulturalnym, posiadanie środków masowego przekazu w języku ojczystym, leżo to zobowiązanie Litwy również wobec Europy. Rząd utrzymuje dobre kontakty z frakcją ZPL w Sejmie Republiki Litewskiej i problemy te są rozwiązywane nie pomysłnie.

A. Štežuvičius podkreślił znaczenie wspólnej pracy służb przygranicznych obu krajów na przejściach granicznych. Trzeba zdecydowanie wysłać obywateli państw pokonających panującą w Europie negatywną opinię o kolejkach i barakach na pograniczu.

Po południu premier Republiki Litewskiej A. Štežuvičius i premier Rzeczypospolitej Polskiej J. Oleksy podpisali w imieniu swych rządów umowę o współpracy transgranicznej.

W Sejmie RL

Č. Juršėnas o litewskiej scenie politycznej

Przez Polskę — do Europy

Przewodniczący Sejmu RL Česlovas Juršėnas ocenia wizytę premiera RP J. Oleksa na Litwie jako konstruktywną i polityczną. Blizę zapoznał się on z J. Oleksym w pałacu miernego roku, kiedy to obecny premier przebywał tu jako marszałek Sejmu RP. Wówczas dostojny gość mówił z trybuny litewskiego Sejmu, że zawarcie Traktatu polsko-litewskiego jest wspólnym sukcesem obu państw. Teraz zaś, jak powiedział Č. Juršėnas, czeka zakończenie Traktatu jest już wcielona w życie. Podpisano i realizuje się kilkadziesiąt konkretnych umów.

— Mimo odmiennych zdań w niektórych kwestiach, po przyjacielsku wspólnie dążymy do zjednoczonej rozwijającej się Europy. Nasze polskie ukierunkowanie, łącznie ze skandyńskim jest jedną z możliwości, które pomogą nam szybciej znaleźć się w zjednoczonej Europie — powiedział dziennikarzem Č. Juršėnas, odpowiadając na pytanie "Kuriera Wileńskiego", nawiązując do pobytu szefa rządu RP.

— Oczywiście musimy orientować się również na inne państwa, o ile to możliwe korzystać z ich wsparcia, chodzi mi np. o Niemcy, państwa skandyńskie. Jednak nie zapomniemy, że obok mamy sąsiada — Polskę, z którą zażyliśmy powalnego do współpracy.

Drobne partie zagrożone

— Drobne partie nie są pewne, za wyjątkiem wyborów. Wskazuje na to chwiejność ich postaw, niektóre oświadczenia — wywnioskował Č. Juršėnas po sobotnim zjeździe Związku Centrum. — Ich obecność w przyszłym Sejmie będzie zagrożona, jeśli zostanie podniesiona wyborcza poprzeczka procentowa, o czym się dyskutuje w kuluarach parlamentarnych. W tej sytuacji "kiedy większych i mniejszych przywódców jest dużo, zaś armie nieeliczne" Č. Juršėnas radzi im dojść do wspólnego mianownika. Tylko jeśli się zjednoczą, będą stanowić, zdaniem przewodniczącego Sejmu, zagrożenie dla DPPL. Uważa on, że propozycja ich zjednoczenia jest również leży w interesie Państwa Litewskiego.

Wpadki i wypadki

Zgodnie z informacją MSW RL w dnach 15-17 września br. w kraju zanotowano 396 przestępstw, w tym: 3 zabójstwa, 8 obrażeń ciała, 3 gwałty, 32 wybryki chuligańskie, 16 rabunków, 3 oszustwa, 353 kradzieże, z tego jedno w postaci 16 samochodów, 220 jedno i 19 pojazdów.

Zanotowano 38 awarii ruchy drogowego i 13 pożarów. Wydarzył się 1 nieszczęśliwy wypadek. Znalezione zostały 10 osób. Pozostaje 51 zaginionych. Zatrzymano 83 podejrzanych.

Rany kłute

17 września w godzinach 12 na ul. Subačiaus w Wilnie grupa młodzieży pobija oraz zrania w plocy nieustalonym ostrym przedmiotem J. Talaiska (ur. 1968 r.), który trafił do szpitala.

17 września o godz. 19 z domu nr 60 przy ul. Pylimo w Wilnie do szpitala przywieziono A. G. (ur. 1973 r.) z rana kłutą w brzuchu. Podejrzani zostali zatrzymani.

Kradzieże

15-16 września z mieszkania O.

Kurs walut w bankach litewskich

	dolar amerykański		marka niemiecka		1000 rubli ros.	
	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
"Sėnamiėstėlo bankas"	3.96	4.01	2.65	2.75	0.70	0.90
"Vilniaus bankas"	3.95	4.01	2.63	2.72	—	—
"Lilimpeks bankas"	3.95	4.01	2.65	2.75	0.78	0.85
"Hermis"	3.96	4.00	2.68	2.74	0.74	0.90
"Tauras bankas"	3.97	4.01	2.65	2.71	0.70	1.00
"Aurabankas"	3.96	4.02	2.66	2.72	0.70	0.90

listnie wziętych zarysowanych sił politycznych ułatwiający ich wiązanie wielu problemów.

Od ultraprawy do radykalnej lewicy

Powstanie partii socjalistów Č. Juršėnas ocenia jako ważne wydarzenie na arenie politycznej. Polityczny bowiem strach lewicy nie była obecna na litewskiej scenie politycznej. DPPL, co podkreślił przewodniczący Sejmu, nie jest krajową lewicową partią — Czekaj tych, którzy nie mieli na kogo się orientować, leżą swoją reprezentację — zaznaczył Č. Juršėnas. — Śędziom, mieli całą spiekę radykalnej; od ultraprawy do skrajnie inaczaj mówią: tacy ludzie usposobionej lewicy, czym jest zastawiona partia socjalistów.

Jadwiga BIELAWSKA

W rytmie Mazurki

Od 13 do 17 września w Krakowie i Pierzchowie pod Krakowem gościli uczestnicy IV Zlotu Miodel Poloni. Impreza pod hasłem "Sdziałem twórcy Mazurki Dąbrowskiego" odbyła się w ramach przygotowań do obchodów 205-lecia narodzin Polaka o Hymnu Narodowego (1797 — 1997).

Na zlot zorganizowany przez Stowarzyszenie Miłośników Tradycji Mazurki Dąbrowskiego przybyło ponad 60 osób — laureatów konkursów wiedzdy o polskim hymnie i jego twórcy. Przyjechali przedstawiciele Polonii z Czech, Węgier, Austrii, Białorusi, Litwy i Łotwy oraz duży nieliczny sztab z Polski. Nowozamiłymi twórcy tekstu Józefa Wybickiego lub Jana Henryka Dąbrowskiego — bohaterą Mazurki.

O tym, jak przebiegał Zlot i o jego uczestnikach — już dalej.

Jak się masz? Co Cię nurtuje?

Porozmawiajmy o tym telefonicznie każdego wtorku w godz. 10-12.

Tel. 42-79-04

Intenijne przy ul. Sarsaczej 16 w Wilnie skradziono: 6000 litów, telewizor kolorowy "Bangsa" i inny sprzęt.

15-16 września na ul. Umenagėsi 12 w Wilnie od ob. USA N. Reel (ur. 1922 r.) mieszkającego w hotelu "Liebus" skradziono dokumenty.

16 września około godz. 17 na ul. Goštautu w Wilnie, z samochodu uw. pasażera należącego do przedstawicieli duńskiego firmy "Taborg" na Litwie, po wykmanu zamku dzwiczek skradziono dokumenty firmy.

17 września z mieszkanka J. B. Dubakienis przy ul. Kałwajų 182 w Wilnie, przez okno skradziono dokumenty z karty wypłaty wynoszący około 7000 litów.

Pożary, podpalenia

15-16 września podpalono dom mieszkanca J. przy ul. Rinkinis w Wilnie.

16 września około godz. 20 na ul. Rėvionių 27 w Wilnie wybuchł pożar, podczas którego spalił się drewniany stół, a na podłozie znalazłoś zwłoki pracownika zwłoki gospodarza L. Rėzio (ur. 1930 r.). Okoliczności pożaru się bada.

Tragedia w sklepie

15 września o godz. 18 min. 03 w pomieszczeniu pomocniczym sklepu "Jan Compan" przy ul. Ertislo 30 w Wilnie wybuchł nieustalony źródłoż pożar, podczas którego znalazłoś zwłoki pracownika sklepu J. Macewicza (ur. 1969 r.), ciałem rech innych pracowników z rękami obrażeniami ciała odwieziono do szpitala. Po okazaniu pomocy medycznej reponij odpużczono do domoż różnej reponij.

Przygotowała Irena LITWIN

Polsko-litewska współpraca gospodarcza

(Dokończenie ze str. 1)

odnośnie gospodarki w państwach do dnia dzisiejszego ma duże znaczenie.

Współpraca gospodarcza między Litwą i Polską obecnie rozwija się dość prędko. Według danych rady handlowo-gospodarczej RP w Wilnie Andrzej Perlicka za pierwsze półrocze obrotów handlowych wzrosło o 40% w porównaniu z tym okresem ubiegłego roku i wyniosło 112 milionów USD. Jednak mimo takiego stanu rzeczy oficjalni przedstawiciele rządów Polski i Litwy twierdzą, że współpraca gospodarcza oraz obrotów handlowych mogłyby być o wiele większe z obopólną korzyścią.

Władnie Polsko-Litewska Izba Gospodarcza czyni wiele starań, aby zwiększyć obroty handlowe między Polską a Litwą. P. Augustinas Majauskas dyrektor filii PLIG w Mariampolu mówi, że litewski biznesmen jeszcze się boją kontaktów, nie wykazują większego zaangażowania się do targów, brakuje im fachowego robotniczego materiału reklamowego. Jest przekonany, że uczestnictwo w takich targach daje wielkie sukcesy litewskim firmom.

Zakłady polskie firmy są ogromnie zainteresowane rynkiem wschodnim. Mimo że rynek wschodni nie zawsze jest bezpieczny, o czym świadczą tragiczne wydarzenia wschodnich biznesmenów obwodzie kaliningradzkim (w ubiegłym roku podczas zawierania umowy o zakupieniu drewna zostało zamordowanych trzech polskich biznesmenów z Suwałk), wszyscy zdają sobie

sprawę, że na ten rynek należy wchodzić.

W ubiegłym roku Polsko-Litewska Izba Gospodarcza zainicjowała program "POLEXPORT". Stało się to w wrześniu 1994 roku podczas Międzynarodowych Targów Kowieńskich. Miały one na celu promowanie polskiej wytwórczości na rynku litewskim, stworzenie szerokiej możliwości dla kontaktów pomiędzy partnerami polskimi i litewskimi. Jak twierdzi zastępca dyrektora Izby z Suwałk, Grażyna Sobocka, program "POLEXPORT" jest to specjalny program promocji kontaktów ze Wschodem. Program ten, obejmujący około 1000 polskich firm, wprowadził ich na rynki Białorusi, Litwy, Łotwy, Estonii, Rosji i Ukrainy. Na ubiegłorocznych Targach Kowieńskich zawarto kontraktów na ogólną sumę 26 miliardów złotych (prawie dwa miliony dolarów USD). W Targach wzięło udział ze strony polskiej ponad 180 polskich firm.

Jak twierdzi zastępca dyrektora filii PLIG w Mariampolu Kazimierz Wejko, na ubiegłorocznych targach w Kownie sukces odniosły firmy, które przyjechały z atrakcyjnymi towarami, które jakością i wyglądem nie ustępowały produktom zachodnim, a ich ceny były niższe od cen towarów zachodnich. Fakt ten był odkrywcim dla wielu przedsiębiorców litewskich i pozytywnie wpłynął na zmianę obrazu Polski. Szczególny sukces na tej płaszczyźnie odniosło wiele firm poznańskich, co zaowocowało

współpracą z partnerami na Litwie.

Ubiegłoroczne Targi Kowieńskie zwiędziło kilkanaście tysięcy osób.

Tegoroczne Międzynarodowe Targi "POLEXPORT KOWNO'95" jak twierdzą organizatorzy - przedstawiciele Izby, zapowiadają się nie mniej okazałe.

Według p. Wejko władze państwa litewskiego nastawione są bardzo przychylnie na organizowanie i przeprowadzenie Targów Kowieńskich. Również władze Kowna nie odmawiają pomocy w organizowaniu tej imprezy, natomiast pięta achillesowa jest nader skomplikowana procedura celną, która pochłania wiele czasu i nerwów, zwłaszcza przy odprawie czasowej.

Na zakończenie chciałbym poinformować, że II Międzynarodowe Targi "POLEXPORT KOWNO'95" odbędą się w dniach 21-24 września w Hali Sportowej w Kownie przy ul. Aušros 42. Uroczyste otwarcie 21 września (czwartek) o godz. 11.00. Jest to dobra okazja do zapoznania się z ofertą firm z Polski, Litwy i innych państw, zaś dla miejscowych ludzi interes jest sporą szansą na znalezienie partnerów do współpracy gospodarczej.

Jarosław WOLKONOWSKI

NA ZDJĘCIU: dyrektor ds. promocji filii PLIG w Mariampolu p. Kazimierz Wejko.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Co pisała prasa polska na Litwie w czasie agresji sowieckiej

"Dzień Polski": wrzesień-październik 1939 r.

Po uderzeniu wojsk sowieckich 17 września 1939 roku na Polskę, w Wilnie jakiś czas w ogóle nie ukazywały się polskie dzienniki. W wrześniu i październiku nie dotknęło do prasy polskiej w Kownie, w tym gazety "Dzień Polski".

Informacje, publikacje, które w tamtym czasie ujrzały światło dzienne na szpaltach "Dnia Polskiego", były bodajże jedynym polskim glosem systematycznie donoszącym o wydarzeniach w Wilnie, internowanych żołnierzach polskich na Litwie, krócej mówiąc — o skutkach agresji sowieckiej. Na pierwszy rzut oka są to lakoniczne i zdawałoby się beznamiętne relacje, ale jakże wymowne w swoim podtekście.

Ten serwis informacyjny-poznawczy ze szpalt "Dnia Polskiego" wybrał i spisał w sierpniu 1971 roku w Warszawie znaną przedwojenną działaczkę polską na Litwie Kowieńską, wieloletnią Generalną Sekretarz Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego "Pochodnia" w Kownie, bezpośredni uczestnik i świadek relacjonowanych wydarzeń Pan Czesław MACKIEWICZ, który w 1956 roku był zmuszony opuścić Wilno.

Pracę Ojca zachował syn, Ryszard MACKIEWICZ, zam. w Warszawie i przekazał ją do wykorzystania na łamach "Kurieru Wileńskiego". Serdecznie dziękujemy i polecamy uwadze naszych Czytelników te kroniki minionych lat. Przypominam, że jej fragmenty pochodzą z września-października 1939 roku.

Niektóre z nich zostaną zilustrowane zdjęciami ze zbiorów Czesława i Ryszarda MACKIEWICZÓW.
Jerzy SURWKO

"DZIEŃ POLSKI" nr 209 (1348), wtorek, 19.IX.39, str. 1

WOJSKA SOWIECKIE ZAJĘŁY WILNO

Ryga. "Leta" donosi z Wilna. Wg wiadomości prywatnych, wczoraj o godz. 21 w Wilnie zaczęły wracać do Wilna. Na ulicach miały miejsce starcia z obrońcami. Wojska polskie wyciągają się w kierunku granicy Litwy. Na terytorium Łotwy wyładowały dotychczas 82 samoloty polskie należące przeważnie do Wileńskiej Szkoły Lotniczej.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Wilno. Dział rano wojska sowieckie wkroczyły do Wilna. Komunikacja telefoniczna pomiędzy Kownem a Wilnem dotychczas nie została przerwana. Przez telefon rozmawiał z Min.-m Spr. Zagran. Litwy jedynie konsul Gen.-y Trimakas.

Dziś o godz. 9.15 nadeszła wiadomość, że w gmachu najwyższym, w wileńskim hotelu "Georges", w którym chwilowo mieszka litewski konsul Gen.-y, wyszono czerwoną flagę sowiecką. Flaga litewska na tym hotelu powiewała już dawniej. Oddziały armii polskiej wyciągają się w kierunku Litwy. Wojska sowieckie postępują za nimi. Niektóre oddziały polskie już przekraczają granicę Litwy, gdzie są rozbrajane i internowane.

Kowno. W Jewju, Szyrwintach i innych punktach granicznych przekraczają granicę wyciągające się z Polski oddziały wraz ze sprzętem. Składają one broń i są wysyłane w głąb kraju w celu internowania.

Polska

56 rocznica napaści sowieckiej na Polskę

W całej Polsce 17 września, w 56 rocznicę agresji ZSRR na Polskę i na zakończenie Roku Katyńskiego, uroczysto oddano hołd Polakom, ofiarom sowieckiego terroru. W Warszawie odsłonięto i poświęcono Pomnik Poległym i Pomordowanym na Wschodzie. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele najwyższych władz państwa z Prezydentem Lechem Wałęsą, reprezentantami Kościołów i związków wyznaniowych, Rządem Katyńskich, Sybiraków oraz kombatanów.

Prezydent powiedział, że budowanie przyszłej Europy bez granic wymaga wzajemnego zaufania między narodami, a nie będzie to możliwe bez przywrócenia dawnych urażeń oraz bez wyjaśnienia do końca bolesnych spraw przeszłości i powiedzenia o niej pełnej prawdy.

Odsłonięcie Pomnika poprzedała pontyfikalna Msza św., celebrowana w warszawskiej archidiecezji św. Jana Chrzciciela przez prymasa Polski kard. Józefa Glempa.

W Białymstoku odsłonięto pomnik poświęcony żołnierzom Armii Krajowej okręgów: Białostok, Wilno i Nowogródek. Obecni byli dawni żołnierze AK z Białorusi i Litwy. W czasie uroczystości podkreślono, iż na tych ziemiach notowano największe nasilenie walki z okupantami niemieckim i sowieckim, a także z organami bezpieczeństwa PRL.

W Białej Podlaskiej odsłonięto pomnik poświęcony pamięci polskich Sybiraków, zaś w Olsztynie Pomnik Katyński. W intencji ofiar radzieckich napaści oraz poległych i pomordowanych w łagrach odprawiono Msze św. w Poznaniu. W Przemyskim głównym punktem obchodów były uroczystości na cmentarzu wozowym w Przemyslu. Odsłonięto tam tablicę ku czci pomordowanych przez NKWD polskich więźniów, pracujących w latach 1939-40 na kresach wschodnich RP.

MSZ RP i "RWPG-bis"

Priorytetem w kierunkach zagranicznej współpracy Polski jest wejście do zachodnich struktur politycznych i gospodarczych. Współpraca z państwami WNP — na której Polsce zależy — musi odbywać się na te ich priorytetów — powiedział rzecznik MSZ Krzysztof Śliwiński, komentując informację nt. dokumentu rosyjskiego MSZ, proponującego — wg "Gazety Wyborczej" integrację gospodarczą na wzór dawnego RWPG.

Śliwiński potwierdził, że taki dokument dotarł do polskiego MSZ kilka dni temu; był tematem obrad wewnątrzresortowego Komitetu Koordynacyjnego; obecnie jest przedmiotem konsultacji międzyresortowych. Polska odpowiedź ma zostać przekazana w najbliższych dniach.

Śliwiński stwierdził, że nie może wypowiadać się o poufnym dokumencie; powiedział jedynie, że zawiera on propozycje współpracy, choć nie ma w nim bezpośredniej propozycji jej instytucjonalizacji; można się jej domyślać na podstawie tekstu.

Rezygnacja Strzembosza — wzmocnienie Gronkiewicz-Waltz

16 bm. zrezygnował z ubiegania się o urząd prezydenta prof. Adam Strzembosz. Wezwał on swoich zwolenników do poparcia kandydatury i Iany Gronkiewicz-Waltz. W kampanie prezes NBP włączył się urzupowania popierające do tej pory Strzembosza: Partia Konserwatywna i Stronictwo Ludowo-Chrześcijańskie. Od 1 października Strzembosz wraca do pracy na stanowisku I Prezesa Sądu Najwyższego.

Polonia Świata chce pomóc rodakom na Wschodzie

Ponad 100 przedstawicieli organizacji polonijnych z całego świata przybyło do Lublina na 4-dniowe posiedzenie Prezydium Rady Polonii Świata. Głównym celem spotkania jest zorganizowanie współpracy między organizacjami polonijnymi na Wschodzie i Zachodzie, oraz pomocy rodakom mieszkającym na terenie byłego ZSRR — poinformowała rzecznik Prezydium Grażyna I. Armus.

Polowa uczestników lubelskiego spotkania przyjechała ze Wschodu.

Ewa Tylecka najpiękniejszą Polką '95

Ewa Tylecka, 22-letnia studentka Uniwersytetu Wrocławskiego, mieszkanka Dzierżonowa (woj. wrocławskie) zdobyła tytuł Miss Polonia '95. Przypadł jej również w udziale tytuł Miss Elegancja. Nowa miss jest blondynką, ma 179 cm wzrostu i waży 59 kg. Jej wymiary: 88-58-88.

Ewa Tylecka otrzymała kluczyki do czerwonego fiata punto, ufundowanego przez Fiat Auto Poland, a także (do wyboru) kreację wieczorową lub suknię ślubną — nagrodę Salonu Ślubnego "Gracja" oraz całonocny serwis koemetyków firmy Margaret Astor.

NA ZDJĘCIU: miss Polonia'95.

Fot. EPA-ELTA

Kombatanzi z Wilna i przedstawiciele polskich organizacji społecznych z okazji 56 rocznicy napaści sowieckiej na Polskę składają hołd pamięci poległym żołnierzom Września.

NA ZDJĘCIU: przy nagrobkach na cmentarzu Rossa.

Fot. Tadeusz Waszniwicz

Wczoraj w prasie Litwy

LIETUVOS

ertas

* "Związek Centrum wezwał do jednoczenia się w ruchu opozycyjnym. Oklaski za propozycję. Prezydenta — na budowy, premiera — do przemysłu mleczarskiego" — relacja Violety Gaizauskaitė ze zjazdu partii Związku Centrum:

Polityczny lider — jeden

"Na zakończonym wczoraj zjeździe Związku Centrum na przewodniczącego partii został wybrany bez konkurencji R. Ozolas. W myśl nowego statutu partii przyładnie mu rola lidera politycznego. Drugi przedstawiciel centrystów w Sejmie E. Bičkūnas będzie przewodniczącym zarządu LZC. Rezygnując z kandydowania na wyborach przewodniczącego LZC zastępca przewodniczącego Sejmu E. Bičkūnas powiedział: "Nie jest tajemnicą, że były przypadki, gdy nie zgadzały się stanowiska moje i R. Ozolasa. Nasza partia jest unikalna dlatego, że w tym przypadku znajdowaliśmy wspólny pogląd i w zasadniczych kwestiach byliśmy jednomyślni. Nie sądzę, że przed wyborami do Sejmu należy zmieniać lidera partii". Swoje kandydatury wycofali również był przewodniczący rady samorządu m. Wilna A. Grumadas oraz członek rady samorządu m. Wilna R. Čiupaila.

Centrystów podważali wszyscy

Znany dziennikarz ochrony przyrody Valdas Adamkus, który z powodu choroby nie uczestniczył w zjeździe partii centrystów, przed powrotem do USA przesłał centrystom wiadomość i list gratulacyjny.

Ubolewając, że nie może podziwiać osobiste zgromadzenia dla "rozwiązania aktualnych problemów w życiu Litwy", W. Adamkus życzył, aby znalazł sposób, jak odzyskać ludzi szacunek, zaufanie, wszystkie decyzje polityczne rozwiązać przez przytępną pomysłowość państwa i obywateli. "Krocząc tą drogą, wywołamy się z wielkiego brzemienia obciążającego naród i zapewnimy jasną przyszłość sobie i następnym pokoleniom" — pisał W. Adamkus, często wspominając jako ewentualny kandydat podczas następnego wyborów prezydenta.

W zgromadzeniu centrystów uczestniczyło 35 gości, reprezentujących organizacje społeczne i partie — od przewodniczącego Związku Ojczyzny V. Landsbergisa do członka DPPL, przewodniczącego Sejmu C. Juršėnasa.

Korupcja zostanie udowodniona?

W swym referacie R. Ozolas skonałował, że stan państwa jest bardzo zły. Bank Litewski nie realizuje żadnej polityki, natomiast "szerokiego podmiotu placzą i popędniają samobójstwa z bezradnością". Zapropował na podstawie rozległej dyskusji na temat ukształtowania programu reformy państwa.

Zaznaczając, że "jest to brzemie, które nie da się pokonać siłami jednej partii", R. Ozolas proponował, aby poszukiwać "partnerów w partiach opozycyjnych" i budować blok opozycyjny. Przewodzący LZC mówił, że partia ma duży potencjał intelektualny do pracy w Sejmie, dlatego powinna przekonać wyborców, że jej frakcja w przyszłym Sejmie musi być jak najliczniejsza.

"Wydaje się, że w opublikowanym 31 sierpnia oświadczeniu uda mi się znaleźć sposób, jak w walce antykorupcyjnej oprzeć się na społeczeństwo" — powiedział R. Ozolas. Chociaż oświadczenie rzecznicy prasowej prezydenta "wyrażnie próbuje znów wszystko pogrzebać, to sprawa nie jest zakończona" — mówił przewodniczący LZC.

Między innymi, więkzość uczestników dyskusji zapropowała oświadczenie R. Ozolasa, który był przewodniczącym rady samorządu w Kłajpedzie, aktualnie kierownikiem oddziału banku "Litimpex" V. Čiupasa porównał z ciemną "mowlą w czole". Chociaż niektórzy centrysty ubolewali, że o treści oświadczenia dowiedzieli się dopiero z prasy, jednakże wielu mówiło, że dowody na korupcję ma każdy mieszkaniec Litwy, który zetknął się z urzędami państwowymi.

I jeden w polu żołnierzy

"Partia powinna powiedzieć — walka z korupcją i zorganizowaną przestępczością stanowi priorytetowy element działalności partii" — podkreślił w swym referacie również E. Bičkūnas. Przedstawiając program umniejszenia porządku prawnego, który "jak się wydaje, nie jest potrzebny dla partii rządzącej", wyjaśnił on, dlaczego zrezygnował ze stanowiska prokuratora generalnego. Jak powiedział E. Bičkūnas, starano się go zyskowskować motywując "odmową konkretnych prac".

"Nie chciałbym komentować absurdalności terminologii "konkretnych prac", wedy bowiem należałoby rozwiadczać całą Sejm i zastanawiać się, czy prezydent nie mógłby poropracować na budowie, a premier — w przemyśle mleczarskim!" — te słowa E. Bičkūnasa powitano oklaskami.

Na pierwszej konferencji LZC, która po zmianie statutu przekształcała się w zjazd, uchwalono rozliczenie i oświadczenia w sprawie sytuacji politycznej, współpracy partii, przyszłych wyborów do Sejmu, działalności samorządu i władz samorządowych, programu Związku Centrum.

Zdaniem R. Ozolasa, nowy statut partii ograniczyliby swobodę działania przywódcy partii. "Są sytuacje, gdy trzeba decydować i działać jednoosobowo" — powiedział on. E. Bičkūnaskas zaznaczył, że w swe działalności będzie się starał uzgodnić ze starszymim Związku Centrum.

1 Diena

* "Wieczernij wiestnik": "Nie robimy nic szczególnego ..." — Juozas Skomskis przedstawia prezydentowi Informacyjnego programu wiadomości w języku rosyjskim Alę Asowską i Olegę Kurdiukową:

"Alę Asowska, prezydentka programu. Tkumacz literatury. W 1983 r. ukończyła Moskiewski Instytut Literatury M. Gorkiego. Po powrocie do Wilna miała specjalistyczne zaskale pracy po redakcyjnych, wydawniczych... Szczególnie uśmiechnięta się, gdy pewnego razu w lipor Stiepczki, znany dziennikarz radiowy i telewizyjny powiedział: "Spróbujmy, może coś z tego będzie...". Alę przyjęło do "Panoramie tygodnia", transmitowanej w języku rosyjskim w soboty po "Panoramie". Nie pamięta, od kiedy się wiadomości w języku rosyjskim. Wie tylko, że gdy czekała na przyjęcie na świat słońca... Znaczący, wiosną 1987 r. Poza tym, jak mówi pionierka programu, okres do 13 stycznia 1991 był jak piekło, co wyszedł z gruzów.

Oleg Kurdiukow, prezydent programu. Wilmianin. Karierę dziennikarza rozpoczął w 1987 jako korespondent gazety wojkowej w sowieckiej armii. Było to w Jekatierinburgu (wówczasjnym Swierdłowska). Oleg pochwilił się, że za to zdobył stopień lejtnanta... Po powrocie na Litwę bardzo chciał pracować w gazecie "Sobitajsa". Już w wojsku czytywał to gazecie. Dlatego w nastój zapropozował przy panii redaktor Lubow Czornaja. Później z Niną Mackiewicz przeszedł do radia litewskiego i uszykował program "Litwa — Rosja". Przez kilka miesięcy był bezrobotny i po raz drugi został zapropozony przez tę samą redaktorkę, jednak tym razem już do telewizyjnej redakcji "Santarus". Słamięgi po raz trzeci został zapropozony przez Alę Asowską do obojnego "Wiestnika". Uwaga, że już na stałe. Do trzech razy sztuka.

Dziśnego Oleg wciąż zapraszania, nie udało się dowiedzieć. Mówi, że obecnie brakuje ludzi... Jakby tam nie było, taki szczegół schlebia modemu człowiekowi. Ten dzień na ekranach Telewizji Litewskiej wyglądał skromnie, lecz interesująco. Program oglądają nie tylko Rosjanie. Na liście rankingu spośród 89 programów ich program jest na 28 miejscu. To wspaniały wynik, chociaż dż dwie mowa: "Nie robimy nic szczególnego..."

Z wileńskiej ulicy

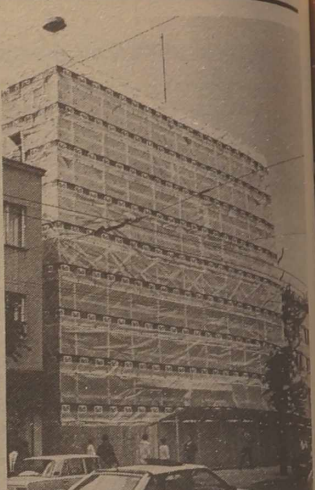
Dom w opakowaniu

Jeśli w tej chwili coś się dzieje w sensie restauracji zabytków, czy remontu budynków o przeznaczeniu publicznym na Starówce Wileńskiej lub śródmieściu, czynią to głównie spółki lub właściciele prywatni poszczególnych obiektów. Dzwinnie czasem (jest to jednak zjawisko coraz częściej obserwowane) wygląda niewielki fragment kamienicy zrobiony na wysokości półsk na tle daleko posuniętej ruiny całości.

I jeszcze jedno. Z pewnością każdy, ktokolwiek byłby za zachodnią granicą, z podziwem oglądał remontowane budynki, szczególnie opatowane w specjalną folię, przy tym różnokolorową. Ostatnio ten europejski zwyczaj wkracza, co prawda nie miało, do Wilna. Już więc bez obawy, że spadnie nam cęga na głowę lub "przypudrowani" zostaniemy pyłem budowlanym, przechodzimy obok remontowanych kamienic.

Tak oto wygląda w opakowaniu budynek przy al. Giedymina 12 (d. Mickiewicza), w którym obecnie mieści się "Vilniaus banks", a przed wojną — kasa oszczędnościowa, a po wojnie — przez długie lata — instytut historii partii, oczywiście, komunistycznej.

Jako ciekawostka, dom ten całkowicie wykończony został w 1937 r. Była to budowla na owe czas nowatorska: doskonały pod każdym względem wzór konstruktywizmu, charakteryzującego się formami prostymi, pozbawionymi dekoracji. Chociaż w tym konkretnym przypadku zachowano pewne elementy klasycystyczne.

Projekt opracowali dwaj wybitni warszawscy architekci Z. Puęgi i J. Żórawski. Robotami kierował wieziony dla Wilna zasłużony architekt J. Borowski (m. in. pod jego kierunkiem starannie odnowione i odrestaurowane zostało w 1925 r. wnętrze kościoła św. Kazimierza. Wtedy to właśnie usunięto wiele naleciałości rosyjskich z czasów, gdy świątynia ta w 1840 roku zabrana została na sobór).

Halina JOTKIAŁO
Fot. Marian Paluszkiwicz

Czy sołecznicza "Palamedia" da się lubić?

Spółka nie ma statutu, a sądowi się nie śpieszy

Spółka akcyjna "Palamedia" — to dawny rejonowy kombinat usługowy. Świadczy takie usługi jak strzyżenie, szycie, fotografowanie i inne. W centrum Sołecznic posiada piękny 3-kondygnacyjny budynek. Obiekt ten stał się łakomym kąskiem dla posiadaczy grubych portfeli. Tymczasem spółka ma trudności finansowe. Wiadomo przecież, że teraz ludzie mało fotografują się, a jeszcze mniej szycia ubrania. Dlatego więc "Palamedia" dorabia wydzierzawiając swe pomieszczenia różnym organizacjom. Więkzość ich regularnie płaci za dzierżawę i zachowuje się spokojnie. Jednakże, gdy w tym budynku ulokował się bank "Lituevus verslas", skończyło się spokojne życie kierownictwa "Palamedii". Mieszkańcy Wilna Waldemar Bużińska legitymujący się kartą wizytową, głoszący, że jest przedstawicielem banku, oraz Albertas Siliukas zdobyli zaufanie akcjonariuszy. Głównie tych, którzy utracili pracę i siedzą w domu. Mielni ponoć obowiązuja pracę w lepszych warunkach niż dotychczas. To znaczy wtedy, gdy to oni przejmą kontrolę nad "Palamedią". Zdolał objąć

kontrolę nad przeszło 20 proc. kapitału zakładowego. Jednakże zaczęli postępować tak, jak gdyby mieli w rękach kontrolny pakiet akcji. Często zmieniające się kierownictwo "Palamedii", prowadziło chaotycznie sprawy, co było im na rękę. Wystarczy powiedzieć, że od 1992 r. kapitał zakładowy nie jest do dziś zarejestrowany w Komisji Papierów Wartościowych. Zebrania akcjonariuszy zwoływano w ten sposób, jakby to były narady poroekcyjne w dawnych czasach. Nie wszyscy akcjonariusze stawali się, dlatego brakowało głosów do uchwalenia statutu spółki, ponieważ Bużińska i Siliukas głosowali przeciwko. Dlatego spółka dotychczas nie ma własnego statutu, chociaż w myśl ustawy należało zarejestrować go do 20 lipca. Jak wyjaśniła starsza specjalistka d/s rejestracji przedsiębiorstw w zarządzie rejonowym G. Szamaszowa, 18 lipca kierownictwo spółki zgłosiło do rejestracji nowy statut. Jednakże w tym samym dniu zarząd rejonowy otrzymał postanowienie sędziego dzielnicowego, zabraniającego rejestracji statutu, za nim sąd nie rozpatrzy powództwa

V. Bużińska. Okazuje się, że jeszcze na wiosnę, po jednym z zebrania V. Bużińska złożył sędziemu oświadczenie w związku z nieprawomocnością uchwał zebrania. Sędzia natolił arest na konto "Palamedii" w banku i zabronił rejestracji statutu. Później odbyły się jeszcze dwa zebrania, na których przestrzegano już wszystkich norm, prowadził je bowiem prawnik. Ostatnie na początku lipca. Główny dla przyjęcia statutu wystarczyło, mimo że V. Bużińska i A. Siliukas byli nieobecni. Krąży pogłaska, że bank "Lituevus verslas" znalazł się w trudnej sytuacji, być może więc ich zamiary się zmieniły.

W stosunku do "Palamedii", która nie przerejestrowała statutu, powinny być zastosowane sankcje. Ale, jak przedstawia G. Szamaszowa, takich sankcji nie będzie, ponieważ przyczyną jest poważna — spółka czeka na postanowienie sądu. Sędzia Taitiana Juwko mówi, że wyznaczy wieźniejszą sąd w sprawie tego powództwa. Kierownictwo spółki akcyjnej przedstawiło dokumenty z ostatniego zebrania. I jeżeli się one zgodzą z prawem, sąd podejmie przychylną dla spółki decyzję. Być może właśnie wtedy zakończy się mitręgi "Palamedii".

Piotr RYNGIEWICZ
Sołecznic

Wileński Teatr Maty bawił w Warszawie

Jak poinformowało redakcję Wileńskiego Centrum Kultury Sorosa, w dniach 11-12 września Wileński Teatr Maty zaprezentował w warszawskim Teatrze Dramatycznym swój spektakl "Uśmiechnij się do nas, Panie". Występy zostały zorganizowane z inicjatywą attaché kulturalnego ambasady litewskiej w Polsce Algimantasa Degutisa. Jeszcze na tydzień przed nimi dyrektor teatru

Edvardas Čenkus uczestniczył w kulki zorganizowanych w Warszawie konferencjach prasowych, w wyniku których szeroko rozeszła się informacja o teatrze i jego przedstawieniu. Na zakończenie pobytu przedstawicielstwo Litwy w Warszawie wydało przyjęcie w kawiarience Teatru Dramatycznego. W spotkaniu z aktorami uczestniczyli konsul generalny Šarūnas Adomavičius, attaché kulturalny

Algimantas Degutis, warszawski teatroman. Występy Teatru Małego ze spektaklem "Uśmiechnij się do nas, Panie" sponsorowała — Fundacja Stefana Batorego, wydział kultury województwa warszawskiego, spółka "Enerwil" (prezes Józef Saputa, dyrektor handlowy Jarosław Chruszczyński), stali właściciel teatru Valdemaras N. Inf. wst.

Z pobytu Józefa Oleksego na Litwie

Nic nas nie dzieli, a coraz więcej łączy

W sobotę w gmachu rządu RI odbyła się konferencja prasowa premiera RP Józefa Oleksego oraz premiera Litwy Adolfa Šleževičiusa.

Tuż przed rozpoczęciem konferencji obaj premierzy podpisali umowę o współpracy transgranicznej oraz w dziedzinie nauki i oświaty.

Premier RP Józef Oleksy powiedział na wstępie, że podpisane umowy są dopełnieniem dobrej współpracy między Polską i Litwą. Wyraził także zadowolenie ze swego pobytu na Litwie i przeprowadzenia rozmów z władzami podkreślając, że cieszy go zadowalający przebieg relacji między Litwą oraz to, że handel między Polską a Litwą stanowi 40 procent obrotu. Dostojny gość z RP nadmieniał, że wiele polskich firm dotarło do Litwy i odwrotnie. Wymienił, że szczególnie prężnie działa Polako-Litewska Izba Handlowa, co nie oznacza jednak, że wykorzystuje się wszystkie możliwości.

J. Oleksy powiedział, że obie stro-

ny postanowiły w jak najszybszym trybie opracować i podpisać umowę o wolnym handlu. Jeszcze raz powtórzył wcześniej już wypowiedzianą myśl, że on osobiście oraz Polska popiera wstąpienie Litwy do CEFTA oraz, że Polska będzie ściśle współpracować z Litwą w Radzie Państw Bałtyckich. Zdaniem J. Oleksego, i Polska i Litwa wpisują się w standard europejski, łącząc ich wspólne interesy i dążenia, a mianowicie wstąpienie do UE i NATO.

W sumie premier RP ocenił rozmowy na Litwie jako bardzo owocne.

Premier RL Adolfa Šleževičiusa całkowicie podzielając zdanie J. Oleksego, z zadowoleniem podkreślił, że jest to w historii Litwy pierwsza wizyta premiera Rzeczypospolitej Polskiej. A. Šleževičius dodał, że rozmowy z premierem Polski odbywały się w bardzo życzliwej atmosferze i miały konstruktywny charakter.

Podziękował też premierowi Polski za jego osobisty wkład i poparcie wstąpienia Litwy do CEFTA.

Podziękował również za pomoc, jaką Polska udzieliła Litwie w dziedzinie szkolowej, a konkretnie — za kursy szkolenia oficerów. Granica, która przez wiele dziesięcioleci dzieliła, teraz nas łączy — powiedział premier Litwy.

Po wstępnym słowie obu premierów dziennikarze mieli cały szereg pytań. Z kilku bardziej ważkimi i istotnymi zapoznany Czytelniku.

Pytanie "K.W.": Jeszcze w okresie ZSRR polscy specjaliści z Budimexu rozpoczęli budowę oczyszczalni ścieków w Kłajpedzie. W tej chwili budowa jest zamrzona. Jakże są tego przyczyny, jakie ruszy i kto ją dalej poprowadzi?

Odpowiedź A. Šleževičius: Budowa rzeczywiście jest zamrzona, ale to tylko i wyłącznie z powodów finansowych. Inwestycja ta wymaga 40 mln USD. W tej chwili poszukuje się pieniędzy i będziemy kontynuować te prace. Kto będzie budował, przyszłość pokaże. Ogłosimy konkurs i która firma najlepiej się wykaze, ta będzie budować. Całkiem nie wykluczone, że będzie to firma polska.

Pytanie "K.W.": Jak Polaka i Pan, Panie premierze J. Oleksy, ocenia poglądy Jęlcyna dotyczące rozszerzenia się NATO na Wschód? Czy można je traktować poważnie?

Odpowiedź J. Oleksy: Stanowisko Polski już wyraził w tej sprawie minister spraw zagranicznych Władysław Bartoszewski. Nasze ministerstwo wydało w tej sprawie już swoje oświadczenie. Chociaż takie wypowiedzi, jak Jęlcyna często wynikają z osobistych sympatii i antypatii i nie można na nie nie reagować. Jednak nie oznacza to wcale, by Polska miała zmienić swoją politykę, bądź swoją miarę.

A. Šleževičius: Kraje bałtyckie również posiadają te kwestie dużej wagę, jednak nie mają zamiaru zmieniać swoich pozycji i dążeń.

Pytanie "Panorama" TV Polonia: Jak premier Litwy ocenia zarzuty opozycji dotyczące korrupcji? Co Litwa ma zamiar zrobić ze swoim systemem bankowym, by był bardziej stabilny i obcy kapitał mógł bez ryzyka wkroczyć na rynek litewski?

Odpowiedź A. Šleževičius: Opozycja zawsze ma coś do zarzucia. Jeśli chodzi o korrupcję, to istnieje ona chyba w każdym systemie. Litewska opozycja jest jednak nader oryginalna. Najpierw zapowiadała całkowity krach gospodarczy kraju, a gdy nasze zakłady zaczęły odżywać, podniosła krzyk o korrupcji. Jest to wprawdzie temat aktualny, ale takie zarzuty muszą być udokumentowane. Tymczasem pan Ożolas, jak dotąd, nie przedstawia żadnych dowodów. Myślę, że przynajmniej w taki sposób pragnie znowu wypłynąć na

arencę polityczną. Zresztą, gdy skrzyżujemy się do podpisania umowy o współpracy z Polską, Ożolas ze swoją kompanią również robił duży zwyczaj, że jest to ponoć niebezpieczne dla Litwy.

Mówiąc o nazywanych bankach, choć zaznaczył, że z 28 banków, 8 znajduje się w trudnej sytuacji. Oczywiście, że jest to źle, jednak w samej sytuacji nie jest najgorsza. Przejrzyliśmy ustawę o Banku Centralnym, a także o bankach komercyjnych. O tym, że z naszą bankowością nie jest aż tak źle, świadczy fakt, że w Wilnie otworzył swoją filię jeden z najsiłowniejszych banków Polski — bank PEKAO. Rosną również inwestycje. Nie oznacza to wprawdzie całkiem, że nasz system bankowy jest doskonały. Wiele jeszcze mamy w tej dziedzinie zrobić i będziemy to robili.

Pytanie "Wiadomości" TV program I: Czy obaj premierzy rozmawiali o otwarcie kalininigradzkiem i o mniejszości narodowej na Litwie?

Odpowiedź J. Oleksy: Chcielibyśmy, by obwód kalininigradzki był wolną strzelą ekonomiczną.

Rozmawialiśmy także o mniejszości polskiej na Litwie i litewskiej w Polsce. Doskonale pod względem się rozumiemy i nie ma między nami żadnych w tej kwestii rozbieżności.

Julitta TRYK

Dialog premiera RP z Polakami

W sobotę wieczorem, 16 września br. w nowo sześdzielnie Ambasady RP w Wilnie na Antokolu odbyło się spotkanie premiera RP Józefa Oleksego z towarzyszącymi mu osobami z ponad 20-ma przedstawicielami polskich organizacji społecznych, dyrektorami polskich szkół i dziennikarzami polskich mediów na Litwie.

Swoje imię zaimponował ambasador RP prof. Jan Widacki, który odnotował, że stosunki polsko-litewskie obecnie są naprawdę bardzo dobre, co rzuciło na sytuację mniejszości polskiej na Litwie i litewskiej — w Polsce. Problemy mniejszości polskiej na Litwie mogą być rozwiązane tylko przy współdziałaniu z władzami litewskimi, więc im będą one lepsze, tym większa nadzieja na to, że te problemy, nieraz trudne, będą wspólnie rozwiązywane.

Wskipnie przemówienie premiera RP, które zostało sytuacji ogólnie w kraju. Grupa szkół Polska rozwija się pomysłowo, ale nie brakuje też problemów. Polska jest bardzo aktywna w procesie zbliżania się do Unii Europejskiej i do NATO. Z sąsiadami, jak powiedział premier, staramy się utrzymywać dobre stosunki. Z Niemcami stosunki są przemienne: po 50-ciu latach leku i wspomnień historycznych dziwny już drogą ku przyszłości, jednakowo rozumiejąc przyszłą zjednoczoną Europę. Jednak, jak się wyraził premier, nasze drogi dzisiaj się rozchodzą z Rosją na temat członkostwa Polski w NATO. W Rosji działa geopolityka oraz działa uregulowana z ułrąta statusu mocarstwa wschodniego. Podsumowując sytuację w Polsce premier powiedział: "Bilans szans i zagrożeń zdecydowanie jest na korzyść Polaków, choć są istniejące, mogą powstawać, przynosić dobre wyniki. Powiem tylko, że bilans szans i zagrożeń ma to do siebie, że szanse można zarmarować, a zagrożenia na pewno wystąpią".

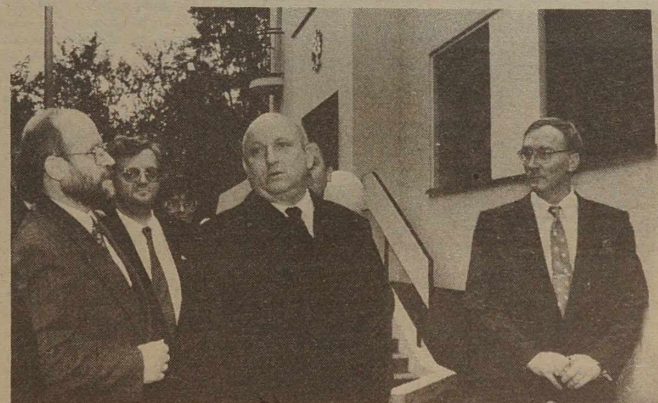
Następnie głos zabrał przedstawiciel społeczności polskiej na Litwie, Tadeusz Jan Minciewicz mówił o tym, że zmniejsza się liczba uczniów w polskich szkołach na Litwie. Polskie szkolnictwo na Litwie znalazło się w trudnej sytuacji i powodem braku kadry i słabego wyposażenia polskich szkół, która obecnie nie dorównuje szkołom litewskim. Opracowany przez posła J. Minciewicza projekt o zapewnieniu jednakowych warunków dla polskich i litewskich szkół został odczytany przez Sejmowy Komitet Oświaty, Nauki i Kultury. Tadeusz Jan Minciewicz zarządził serce, że premier nie widzi możliwości w warunkach między państwowych wy-

pracowania jakości mechanizmu politycznej sytuacji szkół polskich na Litwie.

Posel Medard Czobot poruszył temat skuteczności politycznego działania Polaków na Litwie: czy Polacy mają być w jednej partii, czy jako obywateli normalnego państwa działać w strukturach tego państwa pamiętając o swoim polskim rodowidzie i o sprawach Polaków. Według zdania M. Czobota, Polak na Litwie powinien raczej działać w strukturach ogólnopaństwowych, w różnych partiach.

Odpowiadając na to wystąpienie premier RP powiedział: "Ja opowiadam się za takim pomysłem. Ale to jest sprawa Polaków tutaj się organizujących. Natomiast logicznie rzecz biorąc to zwyciężyły, że grupowanie i zbiorowość narodowościowa w danym kraju może stworzyć nieźle lobby w oddziaływaniu na sprawy tego kraju, a przede to i na swoje, metoda koncentrowania się w jednym miejscu nie jest skuteczna, jeszcze na dodatek będzie drażniła. Natomiast mądrze byłoby działać w ten sposób, że wszędzie, gdzie jest możliwość, są swoi ludzie, którzy się spotykają w jednym układzie, właśnie związanym z polskością. Ta więź, notabene, wtedy jest zdrowsza i wyraziście. Polacy ulokowani w przetranszowanych organizacjach politycznych i ruchach tego kraju są skuteczniejsi, jeżeli więź polska działa właśnie poprzez ludzi, którzy są w różnych rolnach. Ale powiadam — to jest sprawa właśnie mniejszości."

Posel na Sejm RL Artur Płokoziński poruszył bardzo ważny temat prywatnych inicjatyw Polaków na Litwie, które skutecznie działają w kwestii szerzenia kultury polskiej. Prywatnie polskie radio, prywatna kasegarnia, prywatna codzienna gazeta ("Kurier Wileński" — w. aut.), prywatna gazeta "Słowo Wileńskie", prywatna galeria, fundacja "Telewizja dla wszystkich" — wszystko to już działa i odnosi pewien sukces w warunkach rynkowych wychodząc często poza środowisko polskie. Te inicjatywy, działające w warunkach rynkowych, walczą o klienta, o rynek i nie mogą sobie pozwolić na niedopowiedziane zachowanie się. Dalej A. Płokoziński powiedział: "Natomiast niektóre inicjatywy są całkiem finansowane przez państwo polskie, mogą sobie pozwolić na wszystko: na opłacie i znieważenie każdego — bowiem działają na innym rynku. Jest to pewien paradoks. Inicjatywy, które już nadszły sukcesy, są zwalczane i częstokroć robi się to za pieniądze państwa polskiego". Jako przykład

posel Płokoziński podał zwalczanie inicjatywy unii kredytowych, kiedy to polityka ta "została opłuta przez jedno z pism finansowanych z Polski". Na zakończenie swego wystąpienia Artur Płokoziński powiedział: "Panuje tutaj swoisty rodzaj terror psychiczny, tzn. w wielu przypadkach ludzie normalnie nie mają bezsensowność pewnych posunięć czy pewnych idei, ale bój się o tym głośno powiedzieć, bo zostaną opłute w piśmie finansowanych z Polski. To nie jest normalne. Chodzi mi o to, że tak naprawdę brak tutaj dyskusji, bo w wielu przypadkach rozsądne idee są zapędzane do ślepego zła poprzez to, że są propagowane najbardziej prymitywne i skrajnie rozwiązania. Czy to jest autonomia, czy to Uniwersytet w Wilnie, czy, powiadając, pomoc dla Wileńszczyzny, czy postacie plągowi i bron, a ostatnio Dom Polski — to są wszystkie rozwiązania, które zapędzają do ślepego zła skądinąd bardzo istotne i potrzebne cele. Tu, niestety, strach przed publicznym wypowiedzeniem się grozi przede wszystkim nam, Polakom na Litwie. A to jest w części spowodowane z Polski. Dlatego chcę powiedzieć tutaj jedno: na pewno trzeba finansować poszczególne instytucje i inicjatywy. Ale przy finansowaniu dobrze by było kontrolować i ocenić w końcu, jaki jest rezultat wydanych pieniędzy".

Posel na Sejm RL Zb. Siemieniowicz krótko poruszył sprawę projektu o mniejszościach narodowych na Litwie akcentując powściągnięcie i nacisk i nawiązując te kwestie do prac nad ustawą o mniejszościach narodowych w Polsce. Wspomniał też o potrzebie finansowego wsparcia społeczności regionów, w tym m.in. rejonu solecznickiego.

Przez radia "Znad Wilni" Czesław Okliczyca zwrócił uwagę na trudną sytuację w szkolnictwie polskim. Według zdania Cz. Okliczyca, polskości przetrwała w tych terenach dzięki szkolnictwu i jedynej polskiej codziennej gazecie i jest nieistotne, jak ona też się nazywa (Lw. aut. — chodzi o dziennik "Kurier Wileński"). Dalej zaproponował, by rząd RP przede wszystkim finansował szkolnictwo. "Już wkrótce będziemy ludźmi drugiej kategorii, jeżeli nie będziemy dobrej części języka angielskiego. Gdy wykształcimy dzieci, które będą znają język litewski lepiej jak sami Litwini, to wtedy dopiero będziemy konkurencyjni i będziemy wszędzie w ekstraklasie, a nie tylko w mediach". Kończąc Cz. Okliczyca proponował, aby skierować środki idące z Polski na szkolnictwo, na naukę wliczając do starającego się pokolenia.

Po tych wystąpieniach głos zabrał premier RP, który podzielił się własną opinią co do sposobów promowania polskości za granicą. Obecnie wygląda to następująco: ośrodek kultury, zespół folklorystyczny i na tym, jeśli chodzi o promowanie polskości, jakby się kończy wyobraźnia, a są to formy właściwe dla starającego się pokolenia. Dalej premier J. Oleksy powiedział: "Całkowicie popieram sformułowanie, że właśnie nauka, właśnie poziom szkół, właśnie przygotowania Polaków w szkole polskiej na Litwie do zyciowego przeżycia się — to jest naprawdę najlepsza przysługa dla polskości na danym terenie. Ale, oczywiście ludzie mają różne przyzwyczajenia, wyobrażenia. Jest pewien schemat, schemat, powiedzmy, nasznaczą wielką wartościową funkcją polskości emigracji niedopodległościowej,

że kultywowanie polskości było tak mocno związane z poczuciem obcości i zagrożenia, brakiem niepodległości i suwerenności — że pozwoliło sprowadzić działania emigracji jedynie do prostych form, do folkloru, do wartościowych szlachetnych objawów kultywowania tej polskości, ale właśnie odstręcających z czasem młodych. A więc horyzont jest szczególnie zawężony. Warto wybierać właśnie te kierunkowe podjęcie".

Następnie głos zabrał Romuald Mieczkowski, który poruszył sprawę kultury łączącej Polaków i Litwinów. Odnosnie pomysłu idącej z Polski, proponował inwestować kontakty jak tu na Litwie, tak i w Polsce. Rola Polaka na Litwie polega na pewnym pośrednictwie, pośrednictwie w kulturze — powiedział R. Mieczkowski. Na zakończenie premier RP obiecał przywrócić się działalności "Wspólnoty Polskiej", jak są dzielone stródkami. Ryszard Czamy, minister Edukacji Narodowej RP odpowiadając na pytanie dotyczące szkolnictwa polskiego na Litwie powiedział, że została rozwiązana sprawa wymiany młodzieży. W kwestii szkoły im. Adama Mickiewicza p. R. Czamy powiedział, że otrzymał informację od strony litewskiej, że po spełnieniu pewnych formalności szkoła ta zostanie przekształcona w gimnazjum. Następnie p. minister obiecał znaleźć środki na pomoc naukową dla polskich szkół, m.in. kasety multimedialne (komplet składa się z 285 filmów).

Tekst nieautoryzowany
Jarosław WOLKONOWSKI
NA ZDJĘCIU: premier RP Józef Oleksy przed gmachem nowej ambasady RP w Wilnie na Antokolu.
Fot. Marian Palusziewicz

WNP

Doktryna Jelcyna

Nadrzędnym celem polityki Rosji wobec krajów WNP jest stworzenie zintegrowanego, gospodarczego i politycznego związku państw, mogącego aspirować do zajęcia podległego miejsca we wspólnotce światowej... tak strategię Rosji wobec pozostałych 11 republik dawnego ZSRR, tworzących Wspólnotę Niepodległych Państw, zdefiniował jej prezydent Borys Jelcyn.

Jelcyn wydał dekret, którym zatwierdził dokument, zatytułowany "Strategiczny kurs Federacji Rosyjskiej wobec państw-stron Wspólnoty Niepodległych Państw". "Priorytetem stosunków Rosji z krajami Wspólnoty podkrytych jest tym, że właśnie na terytorium WNP skoncentrowane są główne, żywotne interesy Federacji Rosyjskiej w sferze gospodarki, bezpieczeństwa i obrony praw Rosjan... czytamy w nowej doktrynie rosyjskiej. — Obrona tych interesów stanowi fundament bezpieczeństwa narodowego Rosji".

"Efektywna współpraca gospodarcza w ramach Wspólnoty" oceniana jest w tym dokumencie jako czynnik, "wzmacniający tendencje odrodkowe w samej Rosji". "Wzajemnie korzystna współpraca gospodarcza w ramach Wspólnoty należy traktować jako fundamentalną przesłankę kompleksowego uregulowania stosunków z krajami WNP".

W rozdziale, poświęconym problemom bezpieczeństwa narodowego, podkreśla się konieczność "zabiegania o stworzenie systemu bezpieczeństwa zbiorowego na podstawie Układu o bezpieczeństwie zbiorowym, zawartego 15 maja 1992 roku w Taszkiecie, a także traktatów dwustronnych między krajami WNP".

"Należy też wspierać dążenie państw-stron Układu o bezpieczeństwo zbiorowe do połączenia się w sojuszy obronny na gruncie wspólnoty interesów oraz celów politycznych i wojskowych" — stwierdza się w dokumencie.

Wspomina się w nim również o "potrzebie koordynacji poczynań krajów WNP na arenie międzynarodowej". Proponuje się skoncentrować wysiłki na "uzgodnieniu stanowisk państw Wspólnoty na forum ONZ, OBWE, jak również na koordynacji ich polityki wobec NATO, Unii Europejskiej i Rady Europy".

Watykan

Papież udał się do Kenii

Papież Jan Paweł II zakończył w poniedziałek rano dwudniową wizytę w Republice Południowej Afryki i udał się do Kenii, która będzie ostatnim etapem afrykańskiej podróży Ojca Świętego.

Do samolotu Południowoafrykańskich Linii Lotniczych odprawiają go papieża dwóch wiceprezydentów RPA i około trzydziestu prałatów. W mowie pożegnalnej papież podkreślił, że "Najnowsza historia Afryki Południowej dowodzi zwycięstwa człowieka, który postanowił zaniechać drogi podziałów i konfliktu i wstąpić na drogę przebaczenia i braterstwa".

Papież dodał, że choć "istotne jest określenie odpowiedzialności (za przeszłość RPA), jeszcze ważniejszym jest, aby kultywować ziarno społeczeństwa wielorowego, sprawiedliwego i harmonijnego, które właśnie kochamy".

Bliski Wschód

Nie będzie widowiska w Waszyngtonie

Widowisko na trawniku przed Białym Domem zaplanowane na czwartek z udziałem premiera Izraela Itchaka Rabinia, szefa Organizacji Wyzwolenia Palestyny Jasera Arafata, króla Jordanii Husajna, prezydenta Egiptu Hosniego Mubaraka i prezydenta USA Billa Clintona, nie odbędzie się.

Mimo 14 godzin rozmów w trzech turach, przeprowadzonych w Tabie, szef dyplomacji izraelskiej Szimon Peres i Jaser Arafat nie doszli w poniedziałek nał randem do porozumienia w sprawie podziału władzy w biblijnym Hebronie, świętym zarówno dla Żydów, jak i muzułmanów. Choć poczyniono postępy, do kompromisu nie doszło.

Peres zauważył po zakończeniu rozmów, że "nie chodzi o to, czy żądania Palestyńczyków są słuszne, czy nie, lecz, czy popiera je większość w Izraelu" — co jest nowym wkładem do języka dyplomacji międzynarodowej...

Dojście być może do jeszcze jednej próby porozumienia się — przypuszczalnie w Kairze — ale szanse na jego osiągnięcie są wąskie. Potem, w sobotę przyszedł Nowy Rok Żydowski i przez ok. 10 dni nie da się zwołać widowiska w Waszyngtonie, zwłaszcza, że program działań prezydenta Clintona też jest napięty.

Estonia

Polska zaproponowała kredyt na zakup broni

Polska zaproponowała Estonii kredyt na zakup broni — poinformował estonski dziennik "Eesti Päevaleht" powołując się na przedstawiciela Ministerstwa Obrony Roberta Lepiksona. Propozycja została złożona stronie estonskiej podczas rozmów z przedstawicielami polskiego przemysłu obronnego.

Lepikson powiedział, że polska broń odpowiada standardom światowym.

Bośnia

Sarajewo wciąż obłożone

Bez względu na optymizm ONZ i przedstawicieli państw zachodnich, wycofanie ciężkiej artylerii bośniackich Serbów spod Sarajewa nie będzie oznaczać kresu oblężenia tego miasta: oblężenia, trwającego już 41 miesięcy.

NATO i Narody Zjednoczone nakazały bośniackim Serbom — pod groźbą wywołania ataków z powietrza — wycofanie broni ciężkiej z 20-kilometrowej strefy wokół Sarajewa. Serbowie wycofali już połowę tej broni, ale nawet jeśli spełnią wszystkie warunki postawione przez ONZ i NATO, wokół Sarajewa pozostaną setki mniejszych moździerzy, dział i działek przeciwlotniczych, tysiące żołnierzy z bronią automatyczną i karabinami snajperskimi oraz dziesiątki tysięcy min.

Porozumienie w sprawie wycofania Serbów z bośniackich Serbów broni ciężkiej spod Sarajewa zawiera nową definicję pojęcia "broń ciężka" i defini

cja ta oznacza poważne ustępstwo wobec serbskiej strony konfliktu w Bośni. Bośniacy Serbowie wynegocjowali z zastępcą sekretarza stanu USA Richardem Holbrookiem, że w 20-kilometrowej strefie wokół Sarajewa będą mogli pozostawić moździerze kalibru do 82 mm, działa kalibru do 100 mm i wszystkie działka przeciwlotnicze.

Pierwotnie Narody Zjednoczone i NATO domagały się od Serbów wycofania spod stolicy BiH wszystkich moździerzy, dział i wszelkiej broni przeciwlotniczej kalibru powyżej 12,7 mm.

Śmierć grozi w stolicy Bośni każdemu, kto zbliży się do linii frontu. Kilkaście tysięcy mieszkańców Saraje

wa nie ma bieżącej wody, gazu i elektryczności, ponieważ Serbowie odcięli dostawy. Trzy i pół roku od wybuchu wojny stare kołomysegi zdzwigają po schodach kanalizy z woda. Kiedy się ściemnia, ludzie siedzą przy świecach. Wielu bezrobotnych próbuje zarobić na życie, zbierając drewno w zburzonych budynkach i w lasach w pobliżu linii frontu.

Lotnisko otwarto wprowadzić w piątek po pięciu miesiącach przerwy, ale zwykli ludzie nie mają szans na miejsce w samolocie. Loty są zorganizowane dla pomocy humanitarnej, zaopatrzenia ONZ oraz dla nielicznych dygnitarzy.

Ciągarówki mogą już docierać do miasta. W Sarajewie jest coraz tańsza żywność i paliwo. Jednak dla wielu mieszkańców, którym już dawno wyczerpały się oszczędności, korzystanie z pomocy humanitarnej jest jedyną szansą przetrwania.

Rosja

W oczekiwaniu na "okrągły stół"

3 osoby zginęły, a 5 zostało rannych w rezultacie ostrzelania przez rosyjskie śmigłowce czeskiego mieszkańca Szall — oświadczył minister informacji w rządzie Dudajewa, Mowladi Udgow.

Przedstawiciel dowództwa grupowania rosyjskich wojsk w Czeczenii zdemontował tę informację, nazywając ją "provokacją" — przekazała agencja ITAR-TASS.

Służba prasowa dowództwa rosyjskich wojsk w Czeczenii wskazuje na aktywizację działań czeskich bojowników, którzy podczas minionej doby 13 razy ostrzelali posterunki sił federalnych w Groznmym i w rejonie Bamutu. Według informacji strony rosyjskiej, zginęło 2 rosyjskich żołnierzy, a 13 odniosło rany.

Telewizja NTW poinformowała w niedzielę, powołując się na dane rosyjskiego wywiadu wojskowego, że w południowych rejonach Czeczenii, kontrolowanych przez zwolenników Dudajewa, oddziały czeskie umacniają swoje pozycje, przyciągając się do nowej fazy działań wojennych. NTW przytacza opinie dowódcy jednej z rosyjskich brygad, który nazwał rozmowy między władzami federalnymi i przedstawicielami Dudajewa "farsą". — Ani my, ani oni nie mamy wpatliwości, że rozmowy zakończą się bez rezultatu i ponownie spotkamy się na placu boju — powiedział rosyjski pułkownik.

Służba prasowa dowództwa grupowania rosyjskiego informuje natomiast o wycofywaniu z Czeczenii kolejnych oddziałów armii federalnej. 23 września w Groznmym ma odbyć się "rozszerzone posiedzenie partii politycznych i organizacji społecznych Czeczenii" w celu omówienia sytuacji w republice i problemów związanych z przeprowadzeniem w Czeczenii wyborów do Zgromadzenia Ludowego (parlamentu republiki). Komitet Zgodny Narodowej Czeczenii, który jest organizatorem spotkania, zaprosił do udziału w forum Dżochara Dudajewa, szefa sztabu sił czeczeńskich Asłana

Maschadowa, a także byłego przewodniczącego parlamentu Republiki Czeczeno-Inguskiej Doku Zawgajewa i Rusłana Chasbatułowa.

W ocenie rosyjskich ekspertów Chasbatułowa, który nie brał bezpośredniego udziału w konflikcie czeczeńskim, cieszy się obecnie największym poparciem ludności republiki.

W sobotę w Groznmym spotkało się 98 deputowanych byłej Rady Najwyższej Republiki Czeczeno-Inguskiej, rozwiązanej we wrześniu 1991 roku, którzy poparli inicjatywę rozszerzenia grona uczestników rozmów pokojowych i wydelegowali do udziału w negocjacjach Doku Zawgajewa.

Deputowani wyrazili gotowość do opracowania projektu nowo konstytucji Czeczenii i ordynacji wyborczej.

Jak dotychczas, zwolennicy Dudajewa nie potwierdzili swego udziału w czeczeńskim "okrągłym stole". Przewodniczący delegacji zwolenników Dudajewa na rozmowach w Groznmym Choż Achmed Jarichanow powiedział, że w uregulowaniu kryzysu powinni uczestniczyć ci, którzy mają realny wpływ na sytuację w republice.

Tymczasem Dżochar Dudajew, jeśli wierzyć wydawanej w Groznmym ga

zecie "Groznijskiej Robocizny", wystosował postanie do sekretarza generalnego ONZ, w którym oskarżył Butrosa Ghali o bezczynność i prosił mu, aby zrezygnował ze swego stanowiska i poddał się osądowi sądu międzynarodowego.

W teście gazecie Szall Basajewa zagroził, że "Jeśli Rosja i jej prezydent Borys Jelcyn ze swoim otoczeniem nie powstrzymają niespokojnych w świecie zbrodni ludobójstwa przeciwko czeczeńskiemu narodowi, to "Wielka przelana morze niewinnej ludzkiej krwi". "Dopódy chociaż jeden rosyjski żołnierz będzie znajdował się na wpańskiej ziemi (Wajnachowie — nazwa zbiorcza Czeczenów i Inguszy), polski nie nastąpi na tej ziemi" — powiedział Szall Basajew.

Według Basajewa, rosyjska delegacja na rozmowach w Groznmym nie zgodzi się uznać Czeczenii de iure niepodległym państwem, wobec czego należy osiągnąć suwerenność kwaterki de facto.

NA ZDJĘCIACH: dotychczasowy prezydent Czeczenii Dżochar Dudajew i najpopularniejszy obecnie polityk w Czeczenii Rusłan Chasbatułowa. Fot. EPA-ELTA

Ropa z Kazachstanu

Rosja i Kazachstan osiągnęły porozumienie o wspólnej budowie rurociągu z Kazachstanu do rosyjskich portów nad Morzem Czarnym. Poinformował o tym premier Rosji Wiktor Czernomyrdin po dwudniowym spotkaniu z prezydentem Kazachstanu Nursułtanem Nazarbajewem w Uralsku.

Po spotkaniu z kazachskim prezyden-

tem, które miało roboczy, prywatny charakter, Czernomyrdin powiedział, że omówił z Nazarbajewem wszystkie problemy, związane z eksploatacją złóż nad Morzem Kaspijskim. "We wszystkich sprawach osiągnięliśmy porozumienie. Jeden problem mają dopracować eksperci" — powiedział szef rosyjskiego rządu.

Czernomyrdin przybył na spotkanie z Nazarbajewem bezpośrednio z Tbilisi, gdzie tematem jego rozmów z gruzińskim przywódcą Eduardem Szwardnadze były, obok problemu abchaskiego i rosyjskich bsz wojennych w Gruzji, także kwestie dostaw transportu azerbejdżańskiej i kazachskiej ropy. Tbilisi proponuje między narodowemu konsorcjum, eksploatującemu złoża kaspijskie, transport ropy rurociągiem Baku-Batumi, przeprowadzającym przez terytorium Gruzji.

SPORT

Starty lekkoatletów

W klasyfikacji drużynowej mężczyzn mistrzostw świata w biegu 100 km, które odbyły się w Holandii, brazylijski medal zdobył zespół...

Trzecie miejsce zajęła Polka, wyprzedzając obecnie w reprezentacji Niemiec M. Bąk. Wśród mężczyzn zwyciężył V. Nunez (Brazylia)...

W meczu o piąte miejsce Rosja pokonała Polskę - 3:0. Polscy strażnicy po raz pierwszy od 1985 r. awansowali do szóstki mistrzostw.

Pucharowe imprezy

Waterpoliści Węgier w Pucharze Świata zrewanżowali się Włochom za porażkę w meczu o złoty medal mistrzostw Europy...

W kilku wierszach

Do półfinału mistrzostw świata juniorek w piłce ręcznej, która odbywała się w Brazylji, awansowały drużyny Norwegii, Korei Płd., Danii i Rumunii...

Z boisk piłkarskich

W damskiej kolejce mistrzostw Liży w piłce nożnej zanotowano takie wyniki: "Inkaras-Grifas" - "Kareda-karatas" - 3:1, "Zalgrinis EBSW-2" - "Ripodas" - 2:0, "Ekranas" - "Tauras" - 7:0, "Lokomotywa" - "Umergas" - 0:0, "Aras" - "Alsa" - 1:0, "Bangor" - "Mastis" - 1:1, Wzrosty zdobyli mecz "Kaunas" - "Zalgrinis EBSW-1"...

gią, która w Gdańsku pokonała "Olimpię-Lechia" - 3:1. Trzecie miejsce utrzymał "Stomil" Olaszyn mimo remisów w finale z GKS Katowice - 1:1.

Wiosni - mistrzami

W Grecji zakończyły się mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn. Pierwsze miejsce zajęła, a Holendrzy po raz kolejny musieli zadowolić się drugą lokatą...

Pucharowe imprezy

W meczu o złoty medal mistrzostw Europy-93, mistrzostwa świata-94 i mistrzostw Europy-95. W meczu decydującym o pierwszym miejscu Holendrzy ulegli Włochom - 2:3. W spotkaniu o brązowe medale Jugosławia pokonała Bułgarię - 3:0...

W Symbieropolu odbył się pierwszy turniej weteranów o Puchar Świata w warcabach. Piękny sukces odniósł klajpedziński A. Dalgis, który nie przegrał żadnej partii i zgromadził 11 pkt z 16 możliwych.

Siatkarki USA zdobyły światowe Grand Prix po wygraniu turnieju w Szanghaju. W decydującym meczu Amerykanki pokonały reprezentację Brazylji - 3:2.

Woch M. Biaggi zdobył motocyklowe mistrzostwo świata w klasie 250 cc. Jest to drugi kolejny tytuł tego zawodnika. Woch w zawodach Grand Prix Brazylji był drugi, co pozwoliło mu zgromadzić w punktacji generalnej 233 pkt. Dzięki temu ma 53 pkt przewagi nad najgroźniejszym konkurentem Japończykiem T. Haradą...

Hiszpan J. Escudero ustanowił na torze w Quito rekord świata w 1 km ze startu zatrzymanego, uzyskując czas 1 min. 01,945 sek.

Zarówno trzecia jak i czwarta partia szachowego meczu o mistrzostwo świata w wersji PCA, rozgrywanego w Nowym Jorku z udziałem G. Kasparowa (Rosja) i V. Ananda (Indie), zakończyły się remisem. Stan meczu - 2:2.

TELEWIZJA

WTOREK, 19 WRZEŚNIA

LTV

7.00 - Dzień dobry. 9.05 - Wiadomości w jęz. niem. 9.35 - Wiadomości w jęz. franc. 10.05 - Film fab. "We dwoje" (Francja). 11.35 - Wtali. Francja. 17.05 - Muzyka i my. 17.50 - M. K. Ciurlionis. "Lato". 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Rozmowa z wileńskimi. 18.30 - Lekcja jęz. ang. 18.45 wileński. 18.30 - Lekcja jęz. ang. 18.45 wileński. 19.00 - Program dla dzieci. 19.35 - Państwo i obywatel. 20.30 - Panorama. 21.00 - Sport. 21.15 - M. K. Ciurlionis. "Gret". 21.25 - Film fab. "Dziwica Orleńska" (1). Podczas przemy - o 23.15 - Wiadomości wieczorne.

BALTYCKA TV, TV POLONIA

7.00 - S. "Manuela". 7.30 - S. "Tak świat się kręci". 18.00 - Klinika zdrowego człowieka (P). 16.20 - Katalog zabytków (P). 16.30 - Program katolicki (P). 17.00 - Historia. (P). 7.30 - "Gret". 7.45 - Teleturcja (P). 18.00 - Telexpress (P). 18.15 - Nowości bałtyckie. 18.20 - Film anim. 18.30 - S. "Nana". 19.30 - Fantastyka NSA. 20.00 - Ciepłota. 20.20 - "Ma ekranie" - Ch. Chaplin. 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.50 - Nowości bałtyckie. 22.00 - Panorama. 22.30 - "Tę" zgłosi się. Seria (P). 23.20 - Program rozrywki (P). 23.25 - "Szkoła kłamców" - Danuta Rinn - program Agaty Młynarskiej (P). 23.55 - "Ratujcie nasz dusze" - XX Krakowski Reminiscencje Teatralne (P). 0.15 - "Syn głogowskiego rabinu" - reportaż (P). 0.55 - Program na śróde (P). 1.00 - "Sąsiedzi zza Tatr" - reportaż (P). 1.30 - "Gliny" - magazyn polityki (P).

LNK TV

7.00 - Poranek. 9.00 - TV shop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 17.00 - Czas. 17.20 - Telegra. "Tak. Nie". 18.00 - S. anim. 18.35 - "Bez domu jest źle". 19.30 - Magazyn kultury i sztuki. "Europejska scena". 20.00 - Czas. 20.45 - TV shop. Anonse. 21.00 - S. "Wydział zabójstw". 21.50 - Program publicystyczny. 22.25 - Film dok. "Artur Głack. Świat dzwoniący się". 22.50 - Angielski serial humorystyczny. 23.25 - Film przygodowy "Fakty i liczby" (USA).

TELE-3

7.30 - CNN (ang.). 8.00 - Filmy anim. 8.30 - S. "Santa Barbara". 9.30 - S. "Maria Celeste". 10.30 - Film fab. "Ucieczka z Soborów". 16.00 - Teletekst. 16.30 - Grupa muzyczna. 17.25 - Lekcja jęz. ang. 17.30 - POP TV. 18.30 - Wyższy etap śmiechu. 18.55 - Lekcja jęz. ang. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - 100 proc. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.30 - Film anim. 20.55 - Lekcja jęz. ang. 21.00 - Wiadomości. 21.15 - Nowości sportowe. 21.30 - Film fab. "Rozwiesiacz publiczności". 23.05 - Wiadomości. 23.20 - Nowości sportowe. 23.35 - Muzyka.

KOWIENSKA TV

7.00 - 12.00 - "Studio 3000". 7.00 - Ekspres poranny. 1. 8.20 - S. "Kameleony". 8.55 - Ekspres poranny. 2. 9.30 - S. "Kopciuszka". 10.25 - Mój dom - moja twierdza. 10.30 - 16.00 - Program IC "Deutsche Welle". 18.00 - Program anonsu. muzyka. 18.10 - S. "Brzeg marzeń". 18.40 - S. "Kopciuszka". 19.30 - TOP 10 Ameryki. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Filmy anim. dla dzieci. 20.30 - Telegra "Piramida". 21.00 - Film fab. "Opowiadanie Harley". 22.30 - Muzyka. anons. 22.45 - S. "Kameleony". 23.05 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV

8.15 - 9.00x9.00. 8.30 - Serial dla dzieci. 8.55 - Film dla dzieci "Neonowy jeździec". 10.00 - Patrol drogowy. 10.15 - Prognozy pogodowe. 10.40 - Apatka. 10.50 - Kurs dolara. 10.55 - Nowości postumy. 11.15 - Film fab. "Wszystko to o nim". 12.25 - Muzyka filmowa. 12.35 - 9.00x9.00. 12.50 - Kurs dolara. 13.00 - CNN. Nowości biznesu. 13.30 - Mój kino. L. Durów. 14.40 - Tablica ogłoszeń. 18.45 - Dziś w miasteczku. 19.00 - Skandale tygodnia. 19.30 - Film fab. "Syberyjskie lady Macki". 21.10 - Film fab. "Pierwszy". 21.40 - Film fab. "Philippe Marlou".

prywatny detektyw". 22.45 - Nowości postumy. 23.00 - Dziś w miasteczku. 23.15 - "Nocny gość" w Jackson.

IKANAL

5.00 - Poranek. 8.00 - Dziennik. 8.20 - S. "Kobieta z tropików". 9.10 - "Sława". Prowadzi W. Poczner. 10.25 - Ogród przez kafelek. 11.00 - Dziennik. 11.20 - "Mir". 12.00 - Film fab. "Upadek inżyniera Garina" (1). 13.10 - Program informacyjno-rozrywkowy. 14.00 - Gimnastyka. 14.55 - Porządek pikaraki. 15.00 - Popatrz. poszukaj. 15.20 - "Kaktus i paczki". 15.30 - Wesołe towarzysze. 15.40 - Miedzny nam, dzwoniczka. 16.00 - 16.20 - Dzień wiadomości. 16.05 - S. "Helene i chłopcy". 16.30 - Dżem. 17.00 - Czas. 17.20 - S. "Kobieta z tropików". 18.10 - Godzina szczytu. Dziennik. 18.20 - Przegląd pikaraki. 19.00 - Temat. 19.45 - Dobranoc. dzieci. 20.00 - Czas. 20.55 - Z pierwszej ręki. 21.05 - "Stare dobre kino". Film fab. "Dwanaście no". 22.45 - Wersje. 23.05 - TV show "50x50". 24.00 - Dziennik.

TVP-1

10.00 - Wiadomości. 10.10 - Mama i ja. 11.25 - Domowe przedświecko. 10.50 - Gimnastyka. 14.55 - Porządek pikaraki o dzieciach. 11.00 - "Jolly Jack". serial prod. niemiecki. 13.50 - Muzyczna jedynka. 12.00 - Giełka pracy, giełka czasu. 12.40 - Lądzie i ryby. 12.30 - Klub Samotnych. 12.50 - Sto lat. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Magazyn notowań. 13.45 - Komputerowa szkoła II (3). 14.00 - "Przewodnikowy". 22.45 - serial dok. prod. japońskiej. 14.20 - Wielkie odkrycia w nauce i technice. 14.35 - Jostyck. 14.55 - Atom, gwiazdy, życie. 15.10 - Kłęk matematyki - Symetria. 15.30 - Kwant. 15.50 - Program dzieci. 16.00 - Muzyka country. 16.30 - "Nowe przygody Czarnego Kaecia" - serial prod. angielski. 17.00 - Magazyn harcerski. 17.25 - Dla dzieci. 18. Tak. 17.50 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Telexpress. 18.20 - Oko w oko z Wojciechem Wągliwym. 19.00 - "Simpsony" - serial anim. prod. USA. 19.30 - Sensacja XX wieku. 20.00 - Wietczyno. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "W głębinach mroczki" - film fab. prod. USA. 22.40 - Puls dnia. 23.00 - Sejmograf. 23.10 - Sygnaliści. 23.15 - Program Wiadomości. 0.20 - "Grot Rowanek" - film dok. 1.25 - Nocne czuwanie bez butelki. 2.25 - Klub Samotnych Serca.

ŚRODA, 20 WRZEŚNIA

LTV

7.00 Dzień dobry. 9.05 - Wiadomości w jęz. niem. 9.35 - Wiadomości w jęz. franc. 10.05 - Film fab. "Dziwica Orleńska" (1). 12.40 - Lekcja jęz. ang. 17.00 - Videomagazyn informacyjny. 17.15 - 9 zmiemol. 18.00 - Wiadomości. 18.20 - S. "Dojna lalek". 18.35 - Słowo chrześcijanina. 18.45 - Wiadomości (ros.). 19.00 - Program dla dzieci. 19.20 - Zdrowie na co dzień. 19.40 - Teleforum. Czy rzeczywiste emerytury nie zmniejszą się? 20.30 - Panorama. 21.00 - Sport. 21.15 - "Leta" "Perlas". 21.20 - M. K. Ciurlionis. "Fotografia". 21.25 - Nocny program psychologiczno-publicystyczny. 22.30 - "Wróblek wsielony". 23.45 - Wiadomości wieczorne.

BALTYCKA TV, TV POLONIA

7.00 - S. "Manuela". 7.30 - S. "Tak świat się kręci". 16.00 - "1" co dalej, panie Hartwig" - program dok. (P). 16.30 - Historia (P). 17.00 - Program jubileuszowy, czyli Polska 50, 40, 30, 20 lat i więcej. 17.30 - "Kwakowski legendy" (P). 17.30 - "Alternatywa" - program artystyczno-publicyst. (P). 18.00 - Telexpress (P). 18.15 - Nowości bałtyckie. 18.20 - Film anim. 18.30 - S. "Nana". 19.30 - Sensacja sportowa. 20.00 - Wyprawa na przyrodę. 20.30 - S. "Manuela". 21.00 - S. "Tak świat się kręci". 21.50 - Nowości bałtyckie. 22.00 - Panorama (P). 22.30 - Adaptacje literatury. "Lawa" - film fab. (P). 0.40 - Program na czwartek (P). 0.45 - Spotkanie z gwiazdą - Hanna Benaszak w Łańcuchu. 1.20 - Warszawa: jesień '95 (P).

LNK TV

7.00 - Poranek. 9.00 - TV shop. 9.05 - "Bez domu jest źle". 17.00 - Czas. 17.20 - Tangamina. 17.40 -

"Bułwarowy show". 18.10 - Film anim. 18.35 - S. "Bez domu jest źle". 19.30 - Cztery loki. 20.00 - Czas. 20.45 - TV shop. Anonse. 21.00 - Film "Syreny". 21.50 - Film TV LNK "Joe Cocker w Wilnie". 23.15 - Film "Pomien serca".

KANAL

7.30 - CNN (ang.). 8.00 - Film anim. 8.30 - S. "Santa Barbara". 9.30 - S. "Maria Celeste". 10.30 - Film fab. "Rozwiesiacz publiczności". 16.00 - Telegra "Piramida". 16.30 - "Ciekawi ludzie". 18.10 - Patrzmy uważnie. 18.30 - Kalendarjok europejski. 18.55 - Lekcja jęz. ang. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - "Ciepłota". 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.30 - Film anim. 20.55 - Lekcja jęz. ang. 21.00 - Wiadomości. 21.15 - Nowości sportowe. 21.30 - S. "Gret". 22.30 - Muzyka. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - Nowości sportowe. 23.30 - Muzyka.

KOWIENSKA TV

7.00 - 12.00 - "Studio 3000". 7.00 - Ekspres poranny. 1. 8.25 - S. "Kameleony". 8.55 - Ekspres poranny. 2. 9.30 - S. "Kopciuszka". 10.25 - Mój dom - moja twierdza. 10.30 - 16.00 - Program TV "Deutsche Welle". 18.00 - Program anonsu. muzyka. 18.10 - S. "Brzeg marzeń". 18.40 - S. "Kopciuszka". 19.30 - Ostry kant. 19.50 - Przegląd tygodnia "Lakini sokini". 20.00 - Wiadomości. 20.20 - "Kopciuszka". 21.00 - "Helene i chłopcy". 21.30 - S. "Dziwna A". 22.45 - S. "Kameleony". 23.05 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV

18.40 - Tablica ogłoszeń. 18.45 - Dziś w miasteczku. 19.00 - CNN. "Sąd". 19.30 - Program "Ja sam". 20.30 - Film fab. "Odkodźmy kł". 21.55 - S. "Philippe Marlou" - prywatny detektyw". 22.45 - Karski "Jaura i partizani". 23.15 - Dziś w miasteczku. 23.15 - "Historie mikosne".

IKANAL

5.00 - Poranek. 8.00 - Dziennik. 8.20 - S. "Kobieta z tropików". 9.10 - "Sława". Prowadzi W. Poczner. 10.25 - Ogród przez kafelek. 11.00 - "Jolly Jack". serial prod. niemiecki. 13.50 - Muzyczna jedynka. 12.00 - Giełka pracy, giełka czasu. 12.40 - Lądzie i ryby. 12.30 - Klub Samotnych. 12.50 - Sto lat. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Magazyn notowań. 13.45 - Komputerowa szkoła II (3). 14.00 - "Przewodnikowy". 22.45 - serial dok. prod. japońskiej. 14.20 - Wielkie odkrycia w nauce i technice. 14.35 - Jostyck. 14.55 - Atom, gwiazdy, życie. 15.10 - Kłęk matematyki - Symetria. 15.30 - Kwant. 15.50 - Program dzieci. 16.00 - Muzyka country. 16.30 - "Nowe przygody Czarnego Kaecia" - serial prod. angielski. 17.00 - Magazyn harcerski. 17.25 - Dla dzieci. 18. Tak. 17.50 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Telexpress. 18.20 - Oko w oko z Wojciechem Wągliwym. 19.00 - "Simpsony" - serial anim. prod. USA. 19.30 - Sensacja XX wieku. 20.00 - Wietczyno. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "W głębinach mroczki" - film fab. prod. USA. 22.40 - Puls dnia. 23.00 - Sejmograf. 23.10 - Sygnaliści. 23.15 - Program Wiadomości. 0.20 - "Grot Rowanek" - film dok. 1.25 - Nocne czuwanie bez butelki. 2.25 - Klub Samotnych Serca.

TVP-1

10.00 - Wiadomości. 10.10 - Mama i ja. 11.25 - Domowe przedświecko. 10.50 - Gimnastyka. 14.55 - Porządek pikaraki o dzieciach. 11.00 - "Sława" - serial prod. niemiecki. 13.50 - Muzyczna jedynka. 12.00 - Słodka kwasna i mrozone. 12.15 - Ryby i rybki. 12.30 - Nasze państwo. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Magazyn notowań. 13.40 - Chochlikowe psoty, czyli zmagania z gramatyką. 13.55 - Gośdino. 14.05 - "Corso Palladio". 14.30 - Podróż za horyzont. 15.10 - Zgadnij, wykaż się! 15.15 bis "Odyseja siostry Wendy" - film dok. prod. angielski. 15.25 - Lumen 2000. 15.50 - Program dnia. 16.00 - Kraina pogodności. 16.30 - "Móda na sukces" - serial prod. USA. 17.00 - Dla młodych widzów. 17.50 - Partytura - teleturcja. 18.00 - Telexpress. 18.20 - Miłard w rozumie. 18.50 - 2 kamery wśród zwierząt. 19.45 - "Skoczny patrol" - serial prod. USA. 20.00 - Wietczyno - "Pinki". 20.30 - Wiadomości. 21.10 - "Wojna Emmy" - film fab. prod. australijski. 22.45 - Puls dnia. 23.00 - "Kocian na czerwono" - serial dok. 23.25 - Reportaż. 24.00 - Wiadomości o.15 - "Najdziwna noc" - film fab. prod. USA. 24.45 - Lumen 2000. 2.10 - Program rozrywkowy.

Advertisement for 'Ogólnopolski numer' featuring a large number '45' and '77 14 95'.

Advertisement for 'WGPY numeru' with a large number '45' and '77 14 95'.

Znad Wilii

Radio 73.34/103.8 FM

Lista przebojów

"Zwariowana 19-ka"

Notowanie 70

- 1 (3) Diana King "Shy guy"
- 2 (2) Real McCoy "Come and get your love"
- 3(N) Corona "Try me up"
- 4 (1) 2 Unlimited "Nothing like the rain"
- 5 (6) Bon Jovi "This ain't a love song"
- 6 (5) Kelly Family "Roses of Red"
- 7 (N) Pet Shop Boys "Paninaro'95"
- 8 (7) Scatman John "Time"
- 9 (4) East 17 "Hold my body tight"
- 10 (N) Pulp "Common People"
- 11 (13) Martin Page "In the house of stone and light"
- 12 (11) Take That "Back for good"
- 13 (17) M-People "Search for the hero"
- 14 (12) La Bouche "Be my lover"
- 15 (9) Charles & Eddie "I'm gonna love you"
- 16 (16) Whigfield "Think of you"
- 17 (15) Sin with Sebastian "Shut up"
- 18 (18) U2 "Hold me, thrill me, kiss me, kill me"
- 19 (10) D.J. Bobo "There is a party"

Głosowanie:
sobota 14.00-15.00,
tel. (22) 42 94 60
listownie:
Radio "Znad Wilii"
(Zwariowana 19-ka)
al.Laisvés 60, 2056 Vilnius

UCZĘ

języka niemieckiego i
szkuję do egzaminu.
Vilnius, tel. 46-23-42 od
godz. 18.

(Zam. 1229)

SPRZEDAM

telewizory i odtwarzacze
wideo Sony, Gold Star i in. Ku-
chenki mikrofalowe i lodówki
Gold Star, Sharp.
Vilnius, tel. 42-80-69.

(Zam. 1197)

SPRZEDAJEMY

farby różnych rodzajów i ko-
lorów, lakiery, dekortynki i pa-
py z Polski.
Vilnius, Biribinių 66, tel. 66-
64-59.

(Zam. 1213)

Składamy wyrazy serdecznego
współczucia

Franciszki ROGOŹY

z powodu śmierci brata Stanisława.

Zespół ZSA "Agrolitas Imeks"

ZAŁATWIAMY DOKUMENTY

na wyjazdy zagraniczne dla
grup i indywidualnie do Rosji,
na Ukrainę, Białoruś. Oferuje-
my podróże komercyjne do
Moskwy i na Ukrainę.

Potrzebni są agenci w re-
jonach (licencja 001067).
Vilnius, tel. 44-15-55.

(Zam. 1145)

SZYJEMY I SPRZEDAJEMY

wyroby z naturalnego futra.

Tel. 67-74-95, w godz. 10-18.

(Zam. 1233)

SPRZEDAJĘ

niedrogo 2-pokojowe miesz-
kanie z częściowym wygoda-
mi w Szumsku, rejon wileń-
ski. Tel.: (22) 86-24, 62-68-63.

(Zam. 1234)

SPRZEDAJĘ

hurtem produkty spoży-
wcze, orzanki "Festa", papie-
rosy.

Vilnius, Savanorių 1, skł. 4.
Tel. 45-12-35 od 9-18, tel. 76-
07-67 od 9-21.

(Zam. 1236)

KUPIJEMY

hurtem produkty spo-
żywcze.

Vilnius, Savanorių 1, skł. 4.
Tel. 45-12-35 od 9-18, tel. 76-
07-67 od 9-21.

(Zam. 1237)

ORGANIZUJEMY

podróże komercyjne do
Czech i Słowacji. Vilnius, tel.
61-34-24.

(Zam. 1238)

WYKONUJĘ I USTAWIAM

pomniki z różnych kamieni.
Robię ogrodzenia. Jakość
gwarantuję.

Vilnius, tel. 46-20-76.

(Zam. 1241)

SPRZEDAJEMY

piętrowy murywany dom w
Niemiezu. Jest telefon, zabudo-
wania gospodarcze i 13 arów
ziemi.

Tel.: 26-34-95.

(Zam. 1243)

Wyrazy szczerego
współczucia

Loni GOŁUBOWICZ

z powodu zgonu Ojca

składa zespół Kowalczykiej

Szkoły Średniej

w rejonie wileńskim

SPRZEDAJĘ

murywany dom za Zielonymi
Jeziarami (nie wykończony) i
10 arów ziemi lub zamienię na
1-pokojowe mieszkanie.
Tel. 66-04-77.

(Zam. 1244)

TANIO

wizy do Rosji, Ukrainy, WNP
— krótkoterminowe, wielo-
krotne i roczne.
Vilnius, ul. Liubarto 3, tel. 73-
54-39; ul. Kęstuho 39, tel. 73-
03-46.

(Zam. 1253)

NAPRAWIAMY

miękkie meble. Zabieramy
waszym transportem.
Vilnius, tel. 47-09-12,
Grigiškės — 57-72-43.

(Zam. 1256)

Firma niedrogo

SPRZEDA

jakościowy cement okmiań-
ski PC-400 i PC-500 w work-
kach oraz papę.
Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94.

(Zam. 1143)

TANIA PIELGRZYMKĄ
do Częstochowy
2009 Vilnius, Švitrigailos 7,
tel. 61-34-24.

(Zam. 3-0)

SPRZEDAM

pianino "Petrof".
Tel. 42-48-17.

(Zam. 4-0)

SPRZEDAM

futro ze srebrnego lisa.
Tel. 42-48-17.

(Zam. 5-0)

POTRZEBNY

jest robotnik do pracy na
dzielce.
Tel. 73-77-42.

(Zam. 6-0)

LECZYMY

Metodami kodowania A.R.
Dowzlenki alkoholizm, nałóg
palenia, otyłość.
Vilnius, tel. 22-07-41.

(Zam. 7-0)

Wyrazy najgłębszego współczucia
z powodu zgonu swego byłego kierownika

Benedykta-Laimisa MINTAUTASA

składa żonie oraz rodzinie
polska grupa b. wileńskiego
"Intouristu"

Naszej Drogiej Koleżance

Barbarze MINTAUTIENĖ

serdeczne wyrazy współczucia
z powodu tragicznej śmierci
Męza wyraża

zespół "Kurieria Wileńskiego"

Basiu, w tej ciężkiej dla Ciebie
chwili jesteśmy z Tobą

Szanownej, Kochanej pani

Henricie KUBILUS

z okazji Dnia Urodzin
wszelkich łask Bożych,
zdrowia, pogody ducha oraz
długich lat życia zyczy
z głębi serca

Polski Teatr w Wilnie

(Zam. 1255)

EKRANY

CENTRUM FILMOWE — I
sala — 19-24.IX — "Pętnoocnik
Hudsackera" (USA) — 0 12, 14,
16, 18, 20. II sala — 19-24.IX —
"Policjant-samuraj" (USA) o —
11.30, 15.45, 20. "Nieszczęśliwa
miłość" (Indie) — 0 13.20, 17.30.
LIETUVA — 19.IX — "Ucie-
kające mniszki" (Anglia) — 0 12,
14, 16, 18, 20; 20-24.IX — 0 12, 14,
16.

VILNIUS — 19-24.IX —
"Amadeus" (USA) — 0 11.40, 17.
"Lot nad kukulczym gniazdem"
(USA) — 0 14.30. "Moulin Rou-
ge" (Anglia) — 0 19.50. "Noc bez
noclegu" — 22.IX — 0 19.50. "Na-
rwani chłopcy" (USA); 22.IX — 0
11.10, 13.20, 15.30, 17.40; 23,
24.IX — 0 11.10, 13.20, 15.30,
17.40, 19.50.

HELIOS — Isala — 19-24.IX

To
miejsce
czeka
na Twoją
reklamę

— "Anioł stróż" (USA) — 0 10.50,
12.40, 14.30, 16.20, 20. II sala —
19-24.IX — "Wściekle psy" (USA) —
0 11.30, 13.30, 15.30, 19.50.
"Cztery wesela, jeden pogrzeb"
(Anglia) — 0 17.30.

PERGALĖ — 19-24.IX —
"Sidla Wenus" (USA) — 0 12, 16,
20. "Płonąca kobieta" (USA) — 0
14, 18.
AUŠRA — 19-24.IX —
"Szósty zmysł" (Meksyk) — 0 10.30,
13.50, 17.10, 18.50, 20.20,
23, 24.IX — 0 10.30, 13.50, 18.50,
20.20. "Łatwy zarobek" (USA) —
0 12.10, 15.30; 23, 24.IX — 0
12.10. "Król żartów" (Indie; 2 sc.
re) — 0 15.30.

VIDEOSALA (ul. Ozjo) —
"Dzieciństwo Iwana" — 0 17.30.
"Zwierciadło" — 0 19.30, 20.IX —
"Andriej Rublow" — 0 18, 21.IX —
"Solaris" — 18, 22.IX —
"Stalker" o 18, 23.IX — "Ofiara" o
18, 23.IX — "Trzydzięci trzy" —
0 16, 24.IX — "Nie martw się" —
0 16. "Jesienny maraton" — 0 18.
DRAUGYSTĖ — 19-24.IX —
"Perla Nilu" (USA) — 0 15, 16.50.
"Pojmując prawdę" (Indie) — 0
18, 20.

BIURO USŁUG

"INTERVERSIA"

Dokumenty rejestracji
zakładów
Vilnius, J. Basanavičiaus,
29a, II piętro, tel. 63-02-43.
(Zam. 1156)

KALENDARIUM

- * Włosek (19.IX) jest 262 dniem
1995 r. Do końca roku 103 dni.
- * Znak Zodiaku — Panna.
- * Imieniny: Januarego, Konstana-
tego, Teodora.
- * Wschód Słońca — 6:55, zachód
— 19:29. Długość dnia 12 godz. 34
min.

Litewska Szucha Hydrometeorologiczna przewiduje na 19 września zachmurzenie z przejściennymi, bez opadów. Wiatr południowo-wschodni. Temperatura 13-15 stopni.
20 września bez opadów, 21 września przelotne opady, temperatura w nocy 2-7, lokalnie przymrozki do -3 stopni, w dzień 12-17 stopni.

KURIER WILEŃSKI

WYDAWCA

Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"

Drukowiec Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda"

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI

Nasz adres:
Laisvės pr. 60. 2056 Vilnius,
Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji — 42-79-49.

DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny — 42-78-54, aktualność krajowych — 42-79-64, życia wsi — 42-79-68, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, stołeczny, kultury — 42-79-77, handlu, usług, "Magazyn rodzinny" — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Korespondenci: na rejon wileński — 42-79-68, 45-03-95, sołecznicki — 52-780, święciański — 47-59-49, trocki i szyrwincki — 42-69-85, 47-04-95, fotokorespondenci — 42-90-81.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem:
Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada. Opinie czytelników za-
warte w ich listach nie zawsze są
zbiteżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Jerzy SURWŁO